

HİZB-ÜT TAHRİR

KURULUŞU
H.1372 - M.1953

حمن الرحيم

وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ARANIZDA HAYRA (İSLÂM'A) DAVET EDEN, MARUFU EMREDEN
VE MÜNKERDEN NEHYEDEN BİR ÜMMET (TOPLULUK)
BULUNSUN. İŞTE ONLAR KURTULUŞA ERENLERDİR.

(Ali İmran : 104)

İÇİNDEKİLER

<i>HİZB-ÜT TAHRİR NEDİR?</i>	5
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'İN KURULUŞ SEBEBLERİ</i>	5
<i>Siyasî Partilerin Kurulmasının Şer'an Gerekliliği</i>	5
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'İN GAYESİ</i>	10
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'E ÜYELİK</i>	10
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'İN ÇALIŞMASI</i>	10
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'İN ÇALIŞMA SAHASI</i>	12
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'DE BENİMSEME</i>	12
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'İN METODU</i>	13
<i>HİZB-ÜT TAHRİR'İN DÜŞÜNCESİ</i>	16
<i>İslâm Akidesi</i>	17
<i>Şer'î Kaideler</i>	18
<i>Şer'î Tarifler</i>	19
<i>Şer'î Olmayan Tarifler</i>	19
<i>Dünyada Mevcud İdeolojiler</i>	20
<i>Kapitalist-Demokrasi</i>	20
<i>Hürriyetler Hakkında İslâm'ın Görüşü</i>	21
<i>Demokrasi Hakkında İslâm'ın Görüşü</i>	21
<i>Komünizm</i>	22
<i>Hadaret ve Medeniyet</i>	22
<i>İSLÂM'DA YÖNETİM NİZAMIYLA İLGİLİ HÜKÜMLER</i>	23
<i>İslâmî Sulta (Otorite)</i>	23
<i>İslâm'da Yönetim Nizamının Şekli</i>	23
<i>Halife'yi Nasb Etmenin Yolu</i>	24
<i>Hilâfet Devleti'nin Tek Oluşu</i>	25
<i>İslâm'da Yönetim Kaideleri</i>	26
<i>İslâm Devleti'nin Teşkilatı</i>	27
<i>Siyasî Partiler</i>	27
<i>Yöneticilerin Muhasebesi</i>	28

<i>Allah'a İsyarla Emretmedikçe İslâm ile Yöneten Yöneticiye İtaat Farzdır</i>	28
<i>Açık Küfürle Yönetmesi Müstesna İslâm'la Yöneten Yöneticiye Başkaldırmak Haramdır</i>	28
İSLÂM'DA EKONOMİK NİZAMLA İLGİLİ HÜKÜMLER	29
<i>İslâm'da Ekonomi Siyaseti</i>	29
<i>İslâm Nazarında Ekonomik Problem</i>	29
<i>Mal Mülkiyetinin Aslı</i>	29
MÜLKİYET ÇEŞİTLERİ	29
<i>1- Ferdî Mülkiyet</i>	30
<i>Mülk Edinme Sebepleri</i>	30
<i>Kapitalist Hisse Senedi Ortaklıkları</i>	30
<i>2- Kamu Mülkiyeti</i>	31
<i>Kamu Mülkiyetinden Faydalanma Keyfiyeti</i>	32
<i>3- Devlet Mülkiyeti</i>	32
<i>Topraklar</i>	33
<i>Arazi Çeşitleri</i>	33
<i>Fabrikalar</i>	33
<i>Beyt-ül Mal</i>	33
<i>Nakitlerin Altın ve Gümüş Olmasının Gerekliliği</i>	34
<i>Öğretim Siyaseti</i>	35
<i>Genel İlişkiler ve Dış Siyaset Konusunda Fikirler ve Hükümler</i>	35
<i>Dâr-ül İslâm ve Dâr-ül Küfür</i>	35
<i>Cihad</i>	35
<i>Devletler Arası İlişkiler</i>	36

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HİZB-ÜT TAHRİR

İdeolojisi İslâm olan siyasî bir partidir. Siyaset onun ameli ve İslâm onun ideolojisidir. Ümmet arasında ve ümmetle birlikte, ümmetin İslâm'ı kendisine dâvâ edinmesi için, Hilâfet'i ve Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeyi/yönetmeyi tekrar varlık sahasına geri getirmesi maksadı ile ümmete önderlik etmek için çalışır.

Hizb-üt Tahrir; ne ruhaniyetçi, ne ilmî, ne akademik ne de hayır işleriyle uğraşan bir kitle olmayıp siyasî bir kitledir. İslâm düşüncesi, onun cisminin ruhu, nüvesi ve hayatının sırrıdır.

HİZB-ÜT TAHRİR'İN KURULUŞ SEBEPLERİ

Hizb-üt Tahrir, Yüce Allah'ın; **وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ** "Sizden hayra davet eden, marufu emreden, münkerden nehyeden bir ümmet (topluluk) bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir."¹ ayetine icabet ederek; İslâm ümmetini düşmüş olduğu şiddetli çöküntüden kalkındırmak ve küfür fikirleri, düzenleri, hükümlerinden, kâfir devletlerin egemenliğinden, nüfuzundan kurtarmak gayesiyle kurulmuştur.

Çalışmasının gayesi, Allah'ın indirdiğiyle yeniden yönetmek üzere İslâm Hilâfet Devleti'ni tekrar vücuda getirmektir.

Siyasi Partilerin Kurulmasının

Şer'an Gerekliliği

• Hizb'in kuruluşu, Allahu Teâlâ'nın; **وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ** "Sizden bir ümmet (topluluk) bulunsun"² emrine icabet içindir. Çünkü Yüce Allah bu ayette müslümanlara, aralarında şu iki işi yerine getirecek kitleleşmiş bir cemaatin olmasını emir etmektedir. O işin birincisi; **hayra yani İslâm'a davet**, ikincisi ise; **marufu emretmek ve münkeri nehyetmektir**.

Bir kitleleşmiş cemaatin kurulması ile ilgili bu emir sadece talep yönündendir. Fakat bu talebin kesin olduğuna delâlet eden karineler mevcuttur. Zira o kitleleşmiş cemaatin yapacağı yukarıda zikredilen ayetin belirlediği iş -**İslâm'a davet, marufu emretmek ve münkerden nehyetmek**- müslümanların üzerlerine yerine getirmeleri gereken bir farzdır. Bu farz başka bir çok ayet ve hadislerde de sabit olmuştur. Nitekim Rasulullah (ﷺ) buyurdu ki: **وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرُنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوُنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْ عِنْدِهِ ثُمَّ لَتَدْعُهُنَّ فَلَا يَسْتَجِيبُ لَكُمْ** "*Nefsini elinde olan Zat'a yemin*

¹ Ali İmran: 104

² Ali İmran: 104

ederim ki, ya marufu emir ve münkerden nehyedersiniz yahut Allahu Teâlâ size azab gönderir. Sonra Allah'a yalvarırsınız, lâkin duanız kabul olunmaz."¹

İşte bu ifade, o talebin kesin bir istek olduğuna ve ondaki emrin de farz olduğuna bir karine olmaktadır.

• Fakat bu kitleleşmiş cemaatin varlığının siyasî bir **hizb (parti)** olması ise; o ayeti kerimenin bir taraftan müslümanlardan aralarında bir **cemaat** kurmalarını talep etmesi, diğer taraftan da bu cemaatin işini **İslâm'a davet etmek, marufu emretmek ve münkerden nehyetmek** olarak belirlemesinden dolaydır.

Marufu (iyiliği) emretmek ve münkerden (kötülükten) nehyetmek işi, yöneticilere de iyiliği emretmeyi ve kötülükten nehyetmeyi kapsamına alır. Hatta bu iyiliği emretmek ve kötülükten nehyetmek işlerinin en önemlisidir. Zira o, yöneticileri muhasebe etmek ve onlara nasihat etmektir. Bu iş ise, **siyasî bir iştir**. Hatta bu siyasi işlerin en önemlisidir ki o da, siyasî partilerin en belirgin çalışmalarındandır.

Böylece bu ayeti kerime siyasî partilerin kurulmasının farz oluşuna delâlet etmektedir.

Ancak ayet, kitlelerin yalnızca **İslâmî partiler** olmalarını sınırlandırmıştır. Çünkü, ayetin belirlediği önemli iş -İslâm'a davet etmek, İslâmî hükümlere uygun şekilde marufu emretmek ve münkerden nehyetmek- ancak İslâmî kitleler ve partilerle gerçekleştirilir.

İslâmî parti; İslâm akidesine dayanan, İslâmî fikirleri, hükümleri ve çözümleri benimseyen ve izlediği metodu Rasulullah (ﷺ)'in metodu olan partidir.

Bunun için; müslümanlar arasında fikir ve metod olarak İslâmî olmayan esaslar üzerine kitlelerin oluşması caiz değildir. Çünkü Allah, müslümanlara böyle emretmiştir. Ve çünkü yalnız İslâm, bu varlık aleminde tek doğru ideolojidir. Zira o, fitrata uygun olan evrensel bir ideolojidir. İnsanın problemlerini, onun insan olması yönüyle çözümlenmekte, uzvî ihtiyaçları ve içgüdülerinden ibaret olan insanın hayatiyet enerjisinden kaynaklanan problemleri çözüme kavuşturmaktadır. Bu uzvî ihtiyaç ve içgüdülerden ibaret olan hayatiyet enerjisini ne tamamen başıboş bırakır, ne köreltmeye çalışır. Ne de bir içgüdüyü diğeri üzerine azdırır. Fakat İslâm, onları ve onların tatminini sahil bir nizamla düzene koymaktadır.. İslâm, hayatın bütün işlerini düzenleyen tam kapsamlı bir ideolojidir.

• Muhakkak ki Yüce Allah, müslümanlara İslâm hükümlerinin hepsine bağlanmalarını farz kılmıştır.. Bu hükümler ister akaid ve ibadet hükümleri gibi onların Yaraticılarıyla ilişkilerini, ister ahlâk, yiyecekler ve içeceklerle ilgili hükümler gibi kendi nefisleriyle ilişkilerini ve isterse muamelât ve yasama hükümleri gibi diğeri insanlarla münasebetlerini tanzim eden hükümler olsun ayındır.

Allah, müslümanlara İslâm'ı, hayatın bütün işlerinde tam kapsamlı bir uygulamayla tatbik etmelerini, İslâm'la hükmetmelerini, anayasalarının ve diğeri kanunlarının Allah'ın Kitabından ve Rasülü'nün Sünneti'nden alınmış şer'î hükümler olmasını farz kılmıştır. Nitekim, Yüce Allah şöyle buyuruyor: **"فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ"** **"Öyleyse sen, aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet/yönet ve sana Hak'tan gelenden ayrılıp da onların heveslerine uyma."**²

"وَأَنْ أَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ" **Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet/yönet, onların arzularına, görüşlerine uyma. Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından seni fitneye düşürmelerinden, (aldatmalarından) sakın."**³

¹ Ahmed b. Hanbel, Ensar, 22212

² Maide: 48

³ Maide: 49

İslâm ile hükmetmemeyi/yönetmemeyi de Allah küfür saydı: **وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ** "Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse/yönetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir."¹

İslâm dışındaki kapitalizm, sosyalizmin de kendisinden olduğu komünizm gibi ideolojiler fasit ideolojilerdir. İnsan fitratıyla çelişmektedirler. Onlar, insanların uydurmalarıdır. Artık onların fesadları (bozuk oldukları) belli olmuştur ve ayıpları da açığa çıkmıştır. Onlar, İslâm'la ve hükümleriyle de çelişmektedirler. Böylece onları almak da, onlara davet etmek de, onların prensipleriyle kitleleşmek de haramdır.

Bunun için, fikir ve metod bakımından yalnızca İslâm esasları üzerine kitleleşmeleri müslümanlara farzdır. Kapitalist, sosyalist, komünist, milliyetçi, vatancı, mezhepçi veya masonluk esaslarına göre kitleleşmeleri de müslümanlara haram olur. Onun için, sosyalist, komünist, kapitalist, milliyetçi, vatancı, mezhepçi veya masonik parti kurmaları ve bunlara katılmaları yahut bunlara geçerlilik tanımaları müslümanlara haramdır. Çünkü bunlar küfür partileridir ve küfre davet ederler. Zira, Allah şöyle buyuruyor: **وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ** "Her kim İslâm'dan başka bir din arzularsa (ararsa), bu ondan asla kabul edilmez. Ahiret'te de o kimse hüsrana uğrayanlardan olur."²

Yukarıda geçen ayette **يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ** "hayra davet ederler"³ ifadesinin anlamı "İslâm'a davet ederler" demektir. Allah Rasülü (ﷺ) şöyle demiştir: **مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرًا فَهُوَ رَدٌّ** "Kim, emrimizden olmayan bir iş yaparsa o reddolunur."⁴ Yine şöyle buyurmuştur: **من دعا إلى عصبية فليس منا** "Asabiyetçiliğe (soy sopculuk davasına yani ırkçılığa) çağırان bizden değildir."

• İslâm ümmetini uğradığı bu düşüşten kaldırmaya, küfür fikirleri, düzenleri ve hükümlerinden, kâfir devletlerin hakimiyeti ve nüfuzundan kurtarmaya gelince: Bu, İslâm ümmetini çöküntüye düşüren mefhumları ve fikirleri temelden tam bir değişiklikle değiştirme yoluyla fikren yükselmekle ve ümmette sahih İslâmî mefhumları ve fikirleri meydana getirmekle olur. Ta ki ümmet, İslâm fikirlerine ve hükümlerine göre hayattaki yürüyüşünü, davranışını biçimlendirsinsin.

Kendisine lâyük olmadığı halde ümmetin ulaştığı bu korkunç düşüşe yol açan; Hicrî 2. asırdan bugüne kadar İslâm düşüncesi ve metodunu örten çeşitli amillerin/ faktörlerin cereyan etmesinden dolayı İslâm'ın anlaşılması ve uygulamasında müslümanların zihinlerine düşüveren şiddetli zaafiyettir.

Bu örtücü faktörler aşağıdaki en belirgin durumların sonucunda ortaya çıkmıştır:

1- Hind, Fars ve Yunan felsefelerinin nakli ve bazı müslümanların, İslâm'la aralarında tam bir çelişki bulunmasına rağmen bu felsefelerle İslâm'ı uzlaştırmaya çalışması.

2- İslâm'ın sinsî düşmanlarının, İslâm'dan olmayan fikirleri ve hükümleri, İslâm'a karıştırması ve müslümanları İslâm'dan uzaklaştırmak için hilelere başvurması.

3- İslâm'ı anlama ve uygulamada Arap dilinin ihmali. Allah'ın Dini'nin kendi dilinden başka bir dille anlaşılmasına ve ortaya yeni çıkan vakıalar karşısında içtihad yoluyla yeni hükümlerin istinbat edilmesi Arapça dışında bir dille mümkün olmamasına rağmen Arapça'nın Hicrî 7. asırda İslâm'dan ayrılması.

4- İslâm'ı tamamen ortadan kaldırmak ve müslümanlara hakim olmak gayesiyle, müslümanları İslâm'dan ayırmak ve uzaklaştırmak için, 17. asırdan beri kâfir batı devletlerinin misyonerlik, kültürel ve sonra da siyasî saldırısı.

¹ Maide: 44

² Ali İmran: 85

³ Ali İmran: 104

⁴ Buhari, Buyu'

• Muhakkak ki, müslümanları kalkındırmak için İslâmî ve gayri İslâmî pek çok girişimler ve hareketler olmuştur. Fakat, bunların tamamı da başarısızlıkla neticelendi. Onların, müslümanları kalkındırmaya, korkunç düşüşü değiştirmeye de gücü yetmedi.

Müslümanları İslâm'la kalkındırmaya kalkışan bu girişim ve hareketlerin başarısızlık sebepleri aşağıda sayılı durumlara bağlıdır:

1-) İslâm düşüncesini örten (perdeleyen) faktörlerden etkilendikleri için, müslümanları kalkındırmak isteyenlerce İslâmî düşüncenin dakik bir kavrayışla anlaşılması. Onlar, müslümanları kalkındırmak istedikleri fikirlerin ve hükümlerin zihinlerinde vazih olmayışından dolayı bu fikirleri ve hükümleri, bunlarla problemlerinin çözümünü ve tatbikini tahdid etmeksizin İslâm'a, kapalı, genel bir şekilde davet ediyorlardı. Böylece onlar **vakıyı düşüncelerine kaynak olarak aldılar** ve fikirlerini bununla temellendirmek istediler. İslâm'la çelişmesine rağmen, var olan vakıyla uzlaştırmak üzere nasrlara yüklenilemeyecek manalarla İslâm'ı te'vil etmeye ve yorumlamaya kalkıştılar. Vakıyı, İslâm'a ve hükümlerine uygun olarak değiştirmek için **düşüncelerinin konusu yapmadılar**.

Bundan dolayı hürriyetlere, demokrasilere, kapitalist ve sosyalist düzenlere çağırdılar. İslâm'la tam bir çelişki içinde olmalarına rağmen, bunları İslâm'dan saydılar.

2-) İslâm düşüncesi ve hükümlerinin uygulanmasında İslâm'ın metodunun, bu kimselerde tam bir açıklıkla vazih olmayışı. İslâmî düşüncüyü hazırlıksız, gelişigüzel vesilelerle ve kapalılıkla kuşatılmış bir şekilde yüklediler. İslâm'ın geri gelmesinin, mescidler inşa etmekle, gazete-dergi-kitap yayınlamakla, hayır ve yardımlaşma cemiyetleri kurmakla yahut toplumun fesadından, küfür fikirleri, hükümleri ve düzenlerinin toplum üzerindeki hükümlerinden gafil olarak ve fertlerin ıslahıyla toplumun ıslah edilmiş olacağını zannederek fertleri ıslah etmekle ve ahlâken terbiye etmekle olacağını görmeye başladılar. Oysa toplumun ıslahı ancak toplumun fikirleri, duyguları ve nizamlarının ıslahı ile olur. Toplumun ıslahı, fertlerin ıslahına götürür. Çünkü, toplum yalnız fertlerden ibaret değildir. Toplum, ancak fertlerden ve alâkalardan yani fertler, fikirler, duygular ve nizamlardan meydana gelir. Rasulullah (ﷺ)'in cahiliyye toplumunu İslâmî topluma dönüştürmek için yapmış olduğu gibi.. Zira o (ﷺ), mevcut akaidi, İslâmî akidenin fikirleriyle; cahilî adetleri, mefhumları, fikirleri de İslâm fikirleri, mefhumları ve hükümleriyle değiştirmek üzere çalışmaya başladı. Ayrıca insanların duygularını cahiliyye akideleri, fikirleri ve hükümlerine bağlılıktan; İslâm akidesine, İslâm'ın fikirlerine ve hükümlerine bağlılığa dönüştürdükten sonradır ki Allah, Rasulüne Medine'de toplumu değiştirmesini nasib etti. Ne zaman ki Medinelilerin çoğu İslâm Akidesini tasdik edip benimsedi, İslâm fikirlerini, mefhumlarını ve hükümlerini benimsedi. İşte onunla birlikte Allah'ın Rasulü (ﷺ) ve ashabı, 2. Akabe Biati'nin gerçekleşmesinden sonra onlara hicret ettiler ve Rasulullah onlara (Medinelilere) İslâm hükümlerini tatbik etmeye başladı. İşte böylece Medine'de İslâm Cemiyetini (toplumunu) vücuda getirdi.

• Yahut bu hareket ve girişimler, Dâr-ül İslâm'ı (İslâm ülkesi) ve Dâr-ül Küfür (küfür ülkesi) arasında ayırım yapmaksızın, her ikisinde de İslâm Daveti'ni yüklenme ve münkeri red etme keyfiyetini ayırt etmeksizin silaha sarıldılar, maddî faaliyete kalkıştılar. Bugün bizim içinde yaşadığımız **Dâr** (ülke), **Dâr-ül Küfür'dür**. Çünkü, küfür hükümleri uygulanmaktadır ve Rasulullah'ın Mekke'deki Peygamberlikle gönderildiği günlere benzemektedir. Dâr-ül Küfür'de davayı yüklenmek; davetle, siyasî çalışmalarla olur, maddî çalışmalarla değil. Rasulullah'ın Mekke'de daveti yüklendiği gibi.. Zira o, yalnızca davetle yetindi, maddî güç-kuvvet kullanmadı. Çünkü maksat, Dâr-ül İslâm'daki Allah'ın indirdiğinden başkasıyla hükmeden/yöneten yöneticiyi değiştirmek değildir. Aksine maksat, fikirleriyle ve nizamlarıyla Dâr-ül Küfrü değiştirmektir. Dâr-ül Küfrün değiştirilmesi de, Rasulullah'ın Mekke'de yaptığı gibi, oradaki fikirleri, duyguları için nizamları değiştirmek ve çalışmakla olur.

• Amma, Allah'ın indirdiğiyle hükmedilen İslâm ülkesinde (yani Dâr-ül İslâm'da), eğer yönetici apaçık küfürle hükmetmeye kalkışır, müslümanların onu bundan vazgeçirmeleri ve İslâm'ın

hükümüne dönmesi için muhasebe etmeleri farzdır. Eğer dönmezse, o yöneticiyi Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeye dönmesini zorla kabul ettirmek için silâh kuşanarak ona karşı çıkmaları, müslümanlar üzerine farz olur. Ubade b. es-Samit'den gelen hadiste olduğu gibi; وَأَنْ لَا تُنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا "Allah'ın Kitabı'ndan sağlam bir delile dayandığınız apaçık bir küfür görmeniz müstesna, emir sahipleriyle çekişmeyeceğimize ... beyat ettik"¹ Müslim'in rivayet ettiği Avf b. Malik'in hadisi de şöyle: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا تُنَابِذُهُمْ بِالسَّيْفِ فَقَالَ لَا مَا أَقَامُوا فِيكُمْ الصَّلَاةَ "Ey Allah'ın Rasulü, onlarla --zalim yöneticilerle-- kılıçlarımızla savaşmayalım mı?" denildi. Allah'ın Rasulü: "**Aranızda namazı ikâme ettikleri müddetçe hayır.**"² diye cevap verdi. "**Namazın ikâmesi**" İslâm'la hükmedilmesinden kinayedir. Bu iki hadis, Dâr-ül İslâm'da (İslâm ülkesinde) müslüman yöneticinin muhasebesi, bu muhasebenin nasıl olacağı ve Dâr-ül İslâm'da açık küfrün ortaya çıkışını menetmek üzere, bundan vazgeçmediği takdirde ne zaman yöneticiye karşı maddî kuvvet kullanılacağı konularındandır.

- Hilâfet Devleti'ni ve Allah'ın indirdiğiyle yönetimi yeniden meydana çıkarmak için çalışma gayesine gelince: Yüce Allah müslümanlara şer'î hükümlerin hepsine bağlanmayı ve Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeyi/ yönetmeyi farz kıldı. Bu ise ancak bir İslâm Devleti'nin ve bir halifenin insanlara İslâm'ı tatbik etmesiyle gerçekleşir.

Müslümanlar, Hilâfet Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda yıkılmasından bu yana İslâm Devleti'nden yoksun yaşıyorlar. Bundan dolayı Hilâfet'i geri getirmek, Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeyi/yönetmeyi yeniden varlığa getirmek İslâm'ın farz kıldığı kesin bir farzdır. Bu, içinde ne muhayyerliğin ve ne de bir gevşekliğin bulunmadığı, kesin bir farzdır. Bu farzı yerine getirmede kusur göstermek, Allah'ın şiddetli bir azabıyla cezalandıracağı büyük günahlardan biridir. Allah Rasulü şöyle buyuruyor: وَمَنْ مَاتَ وَكَيْسَ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ مَاتَ مِيتَةَ جَاهِلِيَّةٍ "**Kim ki boynunda biat -halkası- bulunmadığı halde ölürse, o cahiliyye ölümüyle ölmüştür.**"³ Çünkü, bu farzı yerine getirmekten geri kalıp oturmak; İslâm hükümlerinin uygulanmasının bağlı olduğu, bilâkis İslâm'ın hayat sahasında varlığının bağlı bulunduğu en mühim farzlardan birini yerine getirmekten geri durmaktır. Zira **farzın ancak kendisiyle tamam olduğu şey de farzdır.**

Bundan dolayı Hizb-üt Tahrir kuruldu ve İslâm Akidesine dayalı kitlesini oluşturdu, gayesini gerçekleştirmek için izlediği yolda kendisine gerekli İslâmî fikirleri ve hükümleri benimseyerek bağlandı. Müslümanları İslâm'la kalkındırmaya girişen kitleleri başarısızlığa düşüren sebeplerin ve eksikliklerin hepsini telâfi etti. İslâm düşüncesi ve metodunu vahyin indirdiği Allah'ın Kitabı ve Rasulü'nün Sünneti'nden, sahabenin icmaı ve kıyasın gösterdiğinden alarak dakik fikrî bir anlayışla kavradı. Vakıyayı İslâm hükümlerine uygun olarak değiştirmek için düşüncesinin konusu kıldı. Rasulullah'ın; daveti yüklenmesinde, Medine'de devleti kuruncaya kadar Mekke'deki daveti ile seyrinde izlediği metoduna sarıldı. Üyelerini birbirine bağlayan bağ olarak, İslâm Akidesini ve benimseyip bağlandığı İslâm fikirleri ve hükümlerini kabul etti.

Bunun için Hizb/Parti, ümmetin kendisini bağrına basmasına, onunla yürümesine ehil ve lâyıktır. Bilâkis ümmetin onu kucaklaması ve onunla birlikte yürümesi farzdır. Çünkü, fikrini hazmeden, metodunu basiretle kavrayan, temel davasını anlayan, Rasulullah'ın sîretinden sapmaksızın ve gayesini gerçekleştirmekten vaz geçmeksizin Allah Rasulü (ﷺ)'in sîretinin çizdiği programa bağlanan tek partidir.

¹ Buhari, Fitne, 6532

² Müslim, İmara, 3447

³ Müslim, İmara, 3441

HİZB-ÜT TAHRİR'İN GAYESİ

Hizb-üt Tahrir'in **gayesi** İslâmî hayatı yeniden başlatmak ve İslâm Davasını âleme yaymaktır. Bu gaye; bir İslâm ülkesinde, içinde hayatın bütün işlerinin şer'î hükümlere uygun olarak yürütüldüğü ve hayata bakışın helâl ve harama uygun olduğu bir İslâmî toplumda Hilâfet Devleti olan İslâm Devleti'nin gölgesinde bir İslâmî yaşantıyı yaşamaya müslümanları tekrar döndürmektir. O İslâm Devleti ki, içinde Allah'ın Kitabı ve Rasulullah'ın Sünneti üzerine dinleyip-itaat üzere, İslâm'ı davet ve cihad yoluyla bütün dünyaya yaymak üzere biat ederek müslümanların seçtiği bir halifenin bulunduğu devlettir.

Hizb, aydın fikirle, doğru bir kalkınmayla ümmeti kalkındırmayı hedef edinir. Ümmeti geçmişteki izzet ve şerefine yeniden ulaştırmaya çaba sarfeder. Böylece ümmet, geçmişte olduğu gibi İslâm hükümlerine göre yönetilerek, diğer devletlerden ve halklardan süratle ilerleme dizginlerini söküp almak suretiyle yeniden birinci devlet konumuna gelecektir.

Yine Hizb; beşeriyetin hidayetini ve İslâm yeryüzünü kaplayıncaya kadar; küfürle, küfür fikirleri ve nizamlarıyla çarpışmak için İslâm ümmetinin liderliğini hedef edinir.

HİZB-ÜT TAHRİR'E ÜYELİK

Hizb, müslüman erkek ve kadınları siyah ya da beyaz olmalarına veya Arap olup olmamalarına bakmaksızın üyeliğe kabul eder. Hizb, bütün müslümanların hizbidir. Bütün müslümanları kavmiyetlerine, renklerine ve mezheplerine bakmaksızın İslâm Davasını yüklenmeye, onun nizamlarını benimsemeye davet eder, hepsine yalnız İslâm nazarıyla bakar.

Kişilerin Hizb'e bağlanma metodu; İslâm Akidesine inanıp bağlanma, Hizb'in kültüründe olgunlaşma, Hizb'in fikirlerini ve görüşlerini benimseme yoluyla olur. Hizb'de eridiği, davetle etkilenip şahsiyeti geliştiği ve fikirlerini, mefhumlarını benimsediği zaman kişi bizzat kendisini Hizb'e bağlı sayar. Hizb'in fertlerini birbirine bağlayan rabıta İslâm Akidesi ve bu akideden kaynaklanan Hizbî kültürdür. Kadınların halkaları erkeklerin halkalarından ayrıdır. Kadınların halkalarını kocaları, mahremleri veya kadınlar yönetir.

HİZB-ÜT TAHRİR'İN ÇALIŞMASI

Hizb-üt Tahrir'in çalışması; bozuk toplum vakıasını değiştirmek ve onu İslâmî bir toplum haline getirmek için İslâm Davetini yüklenmektir.. Hizb bu işi; İslâm'ın fikirlerinin insanların yanında bir kamuoyu haline gelesiyeye ve insanları onları tatbik etmeye ve onların gerektirdiğiyle amel etmeye iten

mefhumları haline gelesiyeye kadar toplumdaki mevcut fikirleri İslâm'ın fikirleriyle değiştirerek; Allah'ın razı olduğuna razı olan, ondan hoşnutluk duyan, Allah'ın gadablandığına da gadablanan, İslâmî duygular haline gelesiyeye kadar toplumdaki duyguları değiştirerek; İslâm'ın çözümlerine ve hükümlerine uygun olarak seyreden İslâmî alâkalar (ilişkiler) haline gelesiyeye kadar toplumdaki alâkaları değiştirerek yapar.

Hizb, şer'î çözüm ve hükümlere uygun olarak insanların işlerini gözettiğinden, onun yapmış olduğu bu çalışmalar siyasî işlerdir.. Zira siyaset, insanların işlerini İslâm hükümleriyle ve çözümleriyle gütmek demektir.

Hizb, bu siyasî işlerde ümmeti, İslâm'la kaynaşıp erimesi için fasid akidelerden ve hatalı fikirlerden ve yanlış mefhumlardan ve onlardan etkilenmekten kurtarmak için İslâmî kültürle kültürlendirmeyi ön plana çıkarır. Yine bu siyasî çalışmalarda fikrî çarpışma ve siyasî mücadeleyi de bariz kılar.

Fikrî mücadele, küfür fikirleri ve nizamlarıyla çarpışmada tecellî ettiği gibi (açığa çıktığı gibi) aynı zamanda hatalı fikirlerle, fasid akidelerle ve yanlış mefhumlarla mücadele etmek, onların bozukluğunu açıklamak, hatalarını ortaya koymak ve bunlar hakkında İslâm'ın hükümlerini açıklamak suretiyle de tecellî eder.

Siyasî mücadele ise; ümmeti onların egemenliğinden kurtarmak, nüfuzlarından kurtuluşa kavuşturmak için sömürgeci kâfirlerle çarpışmak ve fikrî, kültürel, siyasî, ekonomik, askerî ve benzerî bütün köklerini İslâm beldelerinden söküp atmak suretinde ortaya çıkar. Yine bu siyasî mücadele; yöneticilerle çarpışmak, onların ümmete ihanetlerini ve hilelerini ortaya çıkarmak ve onları muhasebe etmek; ümmetin haklarını çiğnemeleri, ümmete ilişkin vazifelerini eda etmekte kusur göstermeleri veya ümmetin işlerinden birisini ihmal etmeleri yahut İslâm hükümlerine muhalefet etmeleri halinde onları değiştirmek suretinde ortaya çıkar.

Hizb'in bütün çalışmaları, ister yönetim konusunda ister yönetim konuları dışında olsun, siyasî çalışmalardır. Hizb'in çalışması vaaz ve irşad olmadığı gibi öğretim de değildir. Zira Hizb, medrese değildir.. Bilâkis, Hizb'in çalışması siyasîdir. Orada; kendileriyle amel olunması ve hayatla devlet sahasında vücuda getirilmeleri için taşınmaları maksadıyla İslâm fikirleri ve hükümleri verilmektedir.

Hizb; İslâm'ı, tatbik olunması, İslâm Akidesinin devletin esası, devletteki kanunların ve anayasanın temeli olması için yüklenir. Çünkü, İslâm'ın Akidesi aklî bir akidedir.. O akide; ister siyasî veya iktisadî, isterse kültürel veya içtimâî veya bunlardan başkası olsun, insanların müşküllerinin hepsini çözümlen nizamların kendisinden kaynaklandığı siyasî bir akidedir..

HİZB-ÜT TAHRİR'İN ÇALIŞMA SAHASI

İslâm ideolojisi evrensel olmakla beraber, evrensel biçimde çalışmaya başlama, İslâm'ın metodu değildir. Bilâkis, İslâm'a evrensel olarak davet etmek ve orada yerleşinceye, böylece İslâm Devleti kuruluncaya kadar bir ya da bir kaç bölgeyi İslâm Daveti için çalışma yeri olarak kabul etmek mutlaka gereklidir.

İslâm Daveti için dünyanın her yeri uygundur. Ne var ki, halkı İslâm Dininden olduğu için davete İslâm beldelerinde başlamak gereklidir. Arapça'nın, Kur'an ve Hadis'in dili, İslâm kültürünün

temel unsurlarından biri, İslâmî cevherden bir parça olmasından dolayı da bu davetin öncelikle Arapça'nın konuşulduğu, İslâm beldelerinin bir parçası olan Arap beldelerinde başlaması daha evlâdır.

Nitekim Hizb'in, ortaya çıkıp gelişmesinin başlangıcı ve daveti yüklenmesi bazı Arap beldelerinde olmuştur. Sonra, tabiî gelişmesine bağlı olarak davet yayılmaya başladı, ta ki pek çok Arap beldesinde ve Arap olmayan İslâm beldelerinde çalışır hale geldi.

HİZB-ÜT TAHRİR'DE BENİMSEME

Ümmetin içinde bulunduğu vakıayı ve başına gelenleri düşünme, araştırmadan sonra; Rasulullah (ﷺ)'in çağını, ondan sonra gelen Raşid halifelerin ve Tabiîn dönemlerinin vakıalarını düşündükten, inceledikten, araştırdıktan sonra, Rasulullah (ﷺ)'in başlangıcından beri Medine'de devleti kurmasına kadar daveti yüklenme keyfiyetini, sonra da Medine'deki sîretinde izlediği yolun keyfiyetini araştırdıktan; Allah'ın Kitabı'na Rasulü'nün Sünneti'ne, sahabenin icma'ına, kıyasın gösterdiği müracaat ettikten, sahabenin, Tabiînin ve müçtehid imamların sözleriyle aydınlandıktan sonra.. Bütün bunlardan sonra Hizb-üt Tahrir fikir ve metoda ilişkin bazı hükümler ve fikirler seçip benimsedi. Bu fikirler, görüşler ve hükümler İslâmîdirler, İslâm'dan başkası değil.. Onlarda İslâm dışı hiçbir şey yoktur. Gayri İslâmî hiçbir şeyden de etkilenmemiştir. Bunlar İslâm'ın esasları ve naslarından gayrisine dayanmamaktadır ve ancak İslâmîdir. Hizb, düşüncesinde bunlara dayanır.

Hizb, Hilâfet Devleti'ni kurup halifeyi seçerek İslâmî hayatı başlatmak ve İslâm Daveti'ni âleme taşımak için yaptığı çalışmasında izlediği yolda kendisine lâzım olan bu İslâmî fikirleri gereği kadar tercih ederek benimsedi..

Benimsediği ve kendisinden sadır olan fikirlerin, görüşlerin ve hükümlerin toplamı insanlar için yayınladığı kitaplarda ve pek çok neşriyatında yer almaktadır.

- Yayımladığı bazı kitaplar şunlardır :

- 1 - *İslâm Nizamı*,
- 2 - *İslâm'da Yönetme Nizamı*
- 3 - *İslâm'da Ekonomik Nizamı*
- 4 - *İslâm'da İçtimaî Nizam*
- 5 - *Hizbî Kitleleşme*
- 6 - *Hizb-üt Tahrir Mefhumları*
- 7 - *İslâm Devleti*
- 8 - *İslâm Şahsiyeti (3 cilt)*
- 9 - *Hizb-üt Tahrir'in Siyasî Mefhumları*
- 10 - *Hizb-üt Tahrir'in Siyasî Bakışları*
- 11 - *Anayasa Mukaddimesi (Gerekçesi)*
- 12 - *Hilâfet*
- 13 - *Hilâfet Nasıl Yıkıldı*

- 14 - Ukubat (Cezalar) Nizamı
 15 - Beyyine Hükümleri
 16 - Marksist-Sosyalizmin Çürütülmesi
 17 – Tefekkür/Düşünme
 18 - Süratü'l-Bedîhe/Kıvrak Zeka
 19 - İslâm Düşüncesi
 20 - Batı Kanunlarında İltizam Nazariyesinin
 Çürütülmesi
 21 - Sıcak Bir Çağrı
 22 - İdeal Ekonomik Siyaset
 23 - Hilâfet Devleti'nde Maliye

Aynı zamanda Hizb; fikrî, siyasî binlerce neşriyat, müzekkere ve bildirimler yayınlamıştır.

• Hizb, bu fikir ve hükümleri insanlara taşırken yalnızca siyasî bir şekilde taşımaktadır. Yani bu fikir ve hükümleri benimseyenler, onlarla amel etsinler ve hayat sahasında onları yönetime ulaştırınsınlar diye yüklenmeleri için onlara vermektedir. Çünkü, böyle olması müslüman olmaları itibariyle onlara farz olduğu gibi, İslâmî bir Hizb olması ve üyelerinin de müslüman olması itibariyle Hizb'e de farzdır.

Hizb'in bu İslâmî fikir ve hükümleri benimsemesindeki dayanağı, vahy olan Kitab ve Sünnet'ten gelenler ile sahabelerin icma ve kıyasın gösterdikleri olmuştur.. Çünkü, hüccet olmaları kesin delille sabit olan ancak bu dört delildir.

HİZB-ÜT TAHRİR'İN METODU

• Daveti yüklenmede izlenen metod -ki o da, şer'î hükümlerdir- davetin yüklenmesi konusunda Rasulullah'in takip ettiği metoddan alınmaktadır. Çünkü Yüce Allah'ın şu ayetine göre, buna uyulması farzdır: "لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا" Allah'ı ve Ahiret'i uyan, Allah'ı çok anan kimse için, sizlere elbette Allah'ın Rasulü'nde -uyulmak üzere- güzel bir örnek vardır."¹

"De ki, hakikaten siz Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin, günahlarınızı bağışlasın."²

"Peygamber size her ne getirdiyse, onu alın ve her neyden sizi men ettiyse ondan da kaçının."³

Rasulullah'a tâbi olunması, onun örnek edinilmesi ve (hükümün) kendisinden alınmasının farz olduğuna delâlet eden bunlardan başka daha pek çok ayetler vardır.

¹ Ahzab: 21

² Ali İmran: 31

³ Haşr: 7

• Müslümanlar bugün Dâr-ül Küfür'de yaşamaktadırlar. Çünkü, Allah'ın indirdiğinden başkasıyla yönetiliyorlar, hüküm olunuyorlar. Müslümanların Dâr'ı (ülkesi) Rasulullah (ﷺ)'in gönderildiği zamanki Mekke'ye benzemektedir. Bundan dolayı daveti yüklenmede Mekke dönemini, uyma ve bağlanma (ya da örnek alma) konusu olarak kabul etmeleri gerekir.

• Medine'de devleti kuruncaya kadar Mekke'deki sîretini araştıran kimse, Rasulullah (ﷺ)'in belirli merhalelerden geçtiğini açık seçik görecektir. Hizb, yürüyüşündeki metodunu, yolundaki merhaleleri, bu merhalelerde gerçekleştirmesi gereken amelleri; Rasulullah'ın sîretindeki merhalelerde yerine getirdiği amellere bağlanarak, onları örnek alarak, bunlardan çıkararak almıştır.

• Bundan dolayı Hizb, izlediği yoldaki metodunu şu üç merhaleyle (aşamayla) belirledi :

Birinci Merhale: Hizb'in, kitesini oluşturmak üzere, onun fikrine ve metoduna inanan şahıslar ortaya çıkarmak için kültür verme merhalesi.

İkinci Merhale: İslâm'ı hayat vakıasında ortaya çıkarmaya çalışmak için, kendisinin temel davası edininceye kadar İslâm'ı yüklenmek üzere ümmetle kaynaşma merhalesi.

Üçüncü Merhale: Yönetimi teslim alma, İslâm'ı umumî, tam, kapsamlı bir biçimde tatbik etme ve risaleti dünyaya ulaştırma merhalesi.

• *Birinci merhale;* Hizb'in kurucusu değerli âlim, büyük mütefekkir, güçlü siyasetçi ve Kudüs İsti'nâf Mahkemesi Kadısı Üstad Takıyyüddin en-Nebhani (رحمته) 'in elinde 1372 H. - 1953 M. yılında Kudüs'te başladı. Hizb, bu merhalede ümmetin fertleriyle, onlara düşüncesini, metodunu arz ederek ferdî şekilde ilişki kuruyordu. İcabet eden kimse, Hizb'in benimsediği İslâmî fikir ve hükümleriyle kaynaşıp eriyinceye, akli ve duygularında İslâm'la gelişmiş İslâmî bir şahsiyet haline gelinceye, daveti insanlara taşıyabilecek hale gelinceye kadar, Hizb'in halkalarında odaklaşan öğretime katılıyordu. Şahıs bu seviyeye ulaştığında, kendisini artık Hizb'li saymakta, Hizb de onu üyeleri arasına katmaktaydı. Tıpkı Rasulullah (ﷺ)'in davetinin üç yıl süren birinci merhalesinde, Allah'ın kendisine gönderdiklerini arz ederek insanları tek tek davet ederken yaptığı gibi.. Allah'ın Rasulü kendisine iman eden kimseyi bu Dinin esasına dayalı kitesine gizlice almakta, İslâm'da kaynaşıp eriyinceye kadar onu İslâm üzere eğitime almakta, Kur'an'dan inmiş olan ve inmeye devam eden ayetleri ona okumakta şiddetli bir rağbetle çabalıyordu. Onlarla gizli görüşüyor ve açık olmayan yerlerde gizlice onları eğitiyordu. İbadetleri gizlenerek yapıyorlardı. Sonra İslâm'ın adı Mekke'de yayıldı, insanlar ondan bahsetmeye ve kendiliğinden İslâm'a girmeye başladılar.

Bu merhalede kitesini kurmada, cemaatinin çoğalmasında, üyelerinin Hizb'in yerleşik kültürüyle halkalarında eğitilmesinde Hizb'e Allah'ın inayeti artıp geliyordu. Öyle ki kısa zamanda, İslâm'la kaynaşıp eriyen, Hizb'in fikirlerini benimseyen, onunla kaynaşan ve onu insanlara taşıyan, gençlerden Hizb'li bir kitleyi oluşturmayı başardı.

Bu Hizbî kitleyi oluşturmayı başardıktan, toplum onu hissettikten, kendisini, fikirlerini ve neye davet ettiğini bilip tanıdıktan sonra, Hizb ikinci merhaleye geçti.

• *Bu ikinci merhale;* İslâm'ı yüklenmek, ümmet içinde Hizb'in benimsediği İslâm hükümleri ve fikirlerine dayalı bir kamuoyu ve kavrayışını meydana getirmek için ümmetle kaynaşma merhalesidir. Ta ki ümmet, bu fikirleri ve hükümleri benimsesin, hayat sahasında vücuda getirmek için çalışsın ve İslâmî hayatı başlatmak, İslâm Davetini âleme yaymak için, Hilâfet Devleti'ni kurma çalışmasında Hizb'le birlikte hareket etsin.

Bu merhalede Hizb; topluluklarla topluca konuşma aşamasına geçti. Bu safhada aşağıdaki çalışmaları yapıyordu:

1- Hizbî örgütünü geliştirmek, üyelerini artırmak, daveti taşımaya muktedir ve kıyasıyla fikrî çarpışma ve siyasî mücadeleye atılmak için fertleri, halkalarında yoğunlaşan eğitimle eğitmek.

2- Hizb'in benimsediği İslâmî fikir ve hükümleriyle ümmetin topluluklarına, mescitlerine gitmek ve meclislerdeki derslerde, umuma açık toplantı yerlerinde, konferanslarda ve gazetelerle, kitaplarla, neşriyatlarla ümmette kamuoyu meydana getirmek ve ümmetle kaynaşmak için topluca kültür vermek.

3- Küfür akideleri, fikirleri ve nizamlarıyla fasit inanışlarla, hatalı fikirlerle, yanlış mefhumlarla; bunların yanlışlığını ve İslâm'la çeliştiklerini açıklamak suretiyle, ümmeti bunlardan ve etkilerinden kurtarmak için fikrî mücadele yapmak.

4- Aşağıdaki örneklerde olduğu gibi siyasî mücadele yapmak;

a)- İslâm beldeleri üzerinde nüfuzu ve hakimiyeti bulunan sömürgeci kâfir devletlerle mücadele yapmak. Fikrî, siyasî, ekonomik ve askerî sömürgecilerin bütün şekilleriyle mücadele etmek; ümmeti onların hakimiyetlerinden kurtarmak, hangisi olursa olsun nüfuzlarının izlerinden kurtuluşa kavuşturmak için onların gizli faaliyetlerinin sırrını açığa çıkarmak.

b)- Arap ve İslâm beldelerindeki yöneticilerle çarpışmak. Ümmetin haklarını her ne zaman çiğnerlerse, ümmetin işlerinden herhangi birini ihmal ederlerse ve İslâm hükümlerine her ne zaman muhalefet ederlerse, onları değiştirmek, muhasebe etmek ve onların içyüzünü ortaya koymak. Onların hakimiyetlerini, yerine İslâm hakimiyetini kurmak için yok etmeye çalışmak.

5- Ümmetin fayda ve maslahatlarını benimsemek ve işlerini Şeriat'ın hükümlerine uygun olarak gütmek (gözetmek).

"فاصدع بما تؤمر وأعرض عن المشركين" **Sana emrolunanı açıkça, kafalarına vururcasına bildir. Müşriklerden de --onlara aldırma-- yüz çevir.**¹ Bu ayet, kendisine indikten sonra Rasulullah (ﷺ)'in yaptığına tâbi olarak Hizb, bütün bunları yapmaya girişti. Nitekim Allah'ın Rasulü işini izhar etti, Kureyş'i Safa tepesine çağırdı, kendisinin gönderilmiş bir Peygamber olduğunu onlara haber verdi ve kendisine iman etmelerini istedi. Davasını fertlere arz ettiği gibi topluluklara da arz etmeye başladı. Kureyş'e, putlarına, akidelerine, fikirlerine saldırdı; bunların aldatıcılığını, bozukluğunu, yanlışlığını açıkladı, bunları ayıpladı; mevcut fikir ve inançlara hücum ettiği gibi onlara da hücum etti. Ayetler peşpeşe böylece indiriliyordu. Ayetler; yiye durdukları faize, kızlarını diri diri toprağa gömmelerine, hileli-eksik ölçüp tartmalarına, zinaya yaklaşmalarına saldırarak inmeye devam ediyordu. Aynı zamanda Kureyş liderlerine, efendilerine hücum eden; onların ve atalarının ahmaklıklarını; Rasulullah (ﷺ)'in emrettiğinin, onun ve ashabının davet ettiklerinin zıddına yapmakta oldukları akılsızlıklarını ifade eden ayetler de iniyordu.

Hizb, fikirlerini yaymada, diğer fikirler ve siyasî kitlelere karşı koymada, sömürgeci kâfir devletlerle mücadelede, yöneticilerle çarpışmasında (düşmanlara kinini gizlemeden, yarıdakçılık etmeden, şirin görünmeden, yaltaklanmadan, şartlara ve sonuçlarına bakmadan) İslâm'a ve hükümlerine muhalefet eden her kimseye meydan okuyordu. Bu arada yöneticilerin hapis, işkence, kovuşturma, takip altına alma, geçimine mani olma, işine son verme, seyahatine engel olma ve öldürme gibi şiddetli ezalarıyla karşılaştı. Zalim yöneticiler Irak, Suriye ve Libya'da onlarca Hizb'li genci öldürdüğü gibi, Ürdün, Suriye ve Irak, Mısır, Libya ve Tunus zindanları Hizb'li gençlerle doludur. Bunun böyle olması Hizb'in Rasulullah (ﷺ)'e uyup bağlanmasındandır. Zira Rasulullah (ﷺ) İslâm risaletini, kendisine davet ettiği Hak'ka inanarak, meydan okuyup yürüyerek, bütün âleme getirdi. Bütün dünyaya meydan okuyor, geleneklerden, âdetlerden, dinlerden, akidelerden, yöneticilerden, avamdan hiçbirini hesaba katmadan insanların beyazına, siyahına, kırmızısına harp ilân ediyor; İslâm risaleti dışında hiçbir şeye iltifat etmiyordu. Putlarını anıp, Kureyş'i kınayarak onlara düşmanlığını izhar etti; gönderildiği İslâm risaletine derin imanından başka yanında ne silah, ne yardımcı ve ne de başkaları bulunmadığı halde yalnız başına onların inançlarına meydan okuyor ve bu akidelerinin ahmakça olduğunu söylüyordu.

¹ Hicr: 94

Hizb, izlediği yolunda açıklıkla, meydan okuyarak yürümesine rağmen, Rasulullah (ﷺ)'in Mekke'deki davetinde yüklendiğine, hicret edinceye kadar herhangi bir maddî amele kalkışmamasına uyararak siyasî faaliyetlerinde ancak bu işlerle yetindi. Yöneticilere ve davasının önünde duranlara karşı maddî bir işe girişmekle haddi aşmadı. Nitekim Rasulullah (ﷺ), Akabe Biati'na katılanların Mina halkına kılıçlarıyla karşılık vermelerine izin vermesini kendisine arz ettiklerinde onlara şöyle cevap verdi: **لَمْ نُوْمَرْ بِذَلِكَ بَعْدَ "Daha henüz onunla emrolunmadık."** Zira, Yüce Allah ondan, kendisinden önce gelen Peygamberlerin sabrettikleri gibi sabretmesini istemişti: **وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَنَّهُمْ نَصَرْنَا** **وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا** **“Gerçekten senden önceki Peygamberler yalanlanmışlardı. Fakat onlar, onlara yardımımız gelesiyeye kadar yalanlanmış oldukları ve eziyete uğratıldıkları şeye karşı sabrettiler.”**¹

Hizb'in kendisini savunmak için veya yöneticilere karşı koymak için maddî kuvvet kullanmasının cihad konusuyla bir ilgisi yoktur. Çünkü cihad, Kıyamet'e kadar devam edecektir. Öyleyse ne zaman ki kâfirler bir İslâm beldesine saldırırlarsa o beldenin müslümanlarına, onları defetmek farz olduğu gibi, o beldedeki müslümanlardan bir parça olan Hizb-üt Tahrir gençlerine de müslüman olmaları sıfatıyla farzdır. Müslüman bir emir bulunduğu ve Allah'ın Dinini yüceltmek için cihada çağrıldığı zaman, seferberlik bulunan o beldedeki Hizb-üt Tahrir'in gençleri de müslüman olmaları vasfıyla hemen bu davete koşarlar.

• Ümmetin, ümidi konumunda bulunan liderlerine, kumandanlarına güvenini yitirmesinin etkisi ile, bölgede hileye-tuzaklara dayalı statükonun devamını sürdürmek için konulmuş olan zor şartların etkisiyle, yöneticilerin halklarına karşı alışkanlık haline getirdikleri dikta ve zorbalığın etkisiyle, yöneticilerin Hizb'e ve gençlerine uyguladıkları şiddetli eziyetlerin etkisiyle; Hizb'in önünde, toplum donuklaştığında, Hizb, muktedir olanlardan yardım istemeye girişti. Bu yardımı iki maksat için istemişti :

- 1- Güven içinde davasını yayma yolunda muvaffak oluncaya kadar himaye etmek.
- 2- Hilâfet'i kurmak ve İslâm'ı tatbik için yönetime ulaştırmak.

Hizb bu yardımı isteme işine girişmekle beraber; halkalarda odaklaşan öğretim, toplulukları kültürleştirme, İslâm'ı yüklenmesi için ümmeti hazırlama, ümmette kamuoyu oluşturma, sömürgeci kâfir devletlerle mücadele etme, onların gizli tuzaklarını keşfetme ve gizli faaliyetlerini gün ışığına çıkarma, yöneticilerle çarpışma ve ümmetin maslahatlarını benimseme ve onunla ilgili işlerini gözetmek gibi yapmakta olduğu bütün işleri yerine getirmeyi de sürdürdü.

Hizb halen de, Allah'tan kendisine ve İslâm ümmetine kurtuluş, başarı ve yardımı tahakkuk etmesini ümit ederek bütün bu çalışmalarını yapmaya devam etmektedir. İşte o zaman, mü'minler Allah'ın yardımı ve zaferiyle ferahlarlar.

HİZB-ÜT TAHRİR'İN DÜŞÜNCESİ

Hizb-üt Tahrir'in üzerine kurulmuş olduğu bütün fertlerini örgütlediği, ümmeti kendisiyle kaynaştırıp eritmek ve asıl davası edindirmek için çalıştığı fikir, İslâm düşüncesidir. Yani kendisinden hükümlerin kaynaklandığı ve üzerine fikirlerinin yükseldiği **İslâm Akidesidir**.

İslâm'ı, toplumda meydana getirmek, yani yönetimde insanlar arası ilişkilerde ve hayatın sair işlerinde İslâm'ı vücuda getirmek için çalışan siyasî bir parti olarak Hizb, bu fikirlerden kendisine gerektiği kadarını seçip benimsedi. Hizb, seçip benimsediği her şeyi yayımladığı kitaplarında,

¹ En'am: 34

neşriyatlarında ayrıntılı bir şekilde ve her mefhumun, her fikrin, her görüşün ve her hükmün tafsili delillerini de beyan etmek suretiyle açık açık ortaya koydu.

İşte benimsediği bu fikirlerden, görüşlerden, hükümlerden ve mefhumlardan bariz olan bir kaçının kısa bir özeti:

İslâm Akidesi

İslâm Akidesi; Allah'a, Meleklerine, Kitaplarına, Peygamberlerine, Ahiret Günü'ne, Hayrı ve Şerrinin Allah'tan olduğu Kaza ve Kadere iman etmektir.

İman, vakiya mutabık delilden gelen kesin tasdiktir. Tasdik delilsiz olursa iman olmaz, çünkü, kesin olmaz. Tasdik kesin olması ise ancak bir delille sabit olduğu zaman olur. Bundan dolayı akidenin delilinin katî olması mutlaka gereklidir ve zannî olması da caiz değildir.

Akide, Allah'tan başka bir ilâhın/mabudun bulanmadığına, Muhammed (ﷺ)'in Allah'ın Rasulü olduğuna şehadet etmektir. Şehadet de ancak ilim, yakîn (kesinlik) ve doğruluğa dayalı olduğu zaman şehadet olur, zandan olmaz. Zira zan, ilim ve yakîn (kesinlik) ifade etmez.

İslâm Akidesi; İslâm Dini'nin, İslâm'ın hayata bakışının, devletin, anayasanın ve diğer yasaların, bu akideden kaynaklanan her şeyin veya bu akide üzerine kurulan İslâmî fikir, hüküm ve mefhumların esasıdır. İslâm Akidesi, **fikrî liderliktir, fikrî kaidedir ve siyasî bir akidedir**. Çünkü, bu akideden fıskıran veya bu akide üzerine bina edilen mefhumlar, görüşler, hükümler ve fikirler Ahiret konularıyla alakalı olduğu gibi aynı zamanda dünya işleriyle ve bu işlerin yürütülmesiyle ilgilidir. Bu akide, dünya işlerinin yürütülmesinin esasıdır. Nitekim bu akidede; alış-veriş, kiralalar, kefalet, vekâlet, mülkiyet, evlilik, şirketler ve miras hükümleri bulunduğu gibi, cemaate emir seçme, emir seçme metoduna, ona itaat etmeye ve onu muhasebe etmeye ilişkin hükümler; cihad, antlaşma, barış, ateşkes hükümleri, ukubat/cezalar hükümleri ve bundan başka hükümler olduğu gibi dünya işleriyle ilgili hükümlerle, bunların nasıl uygulanacağını açıklayan hükümler de mevcuttur. Bu akide, dünya işlerini yürüten bir akidedir, öyleyse bu, **siyasî bir akidedir**. Çünkü siyaset, bu işleri yürütmektir. Davetini yayma ve himaye etmede, hakimiyetini kurmada ve himaye etmede, hakimiyetin bu akide üzerine dayanması ve uygulanmasının devamında, otoritenin onu tatbik ve infazında, risaletini dünyaya yaymada kusur göstermesi halinde, evet bütün bunlarda bu akide, savaş ve çarpışmadan asla ayrılmaz.

İslâm Akidesi; ibadette, boyun eğmede, yaşamada yalnızca Allah'ı birlemeyi; Allah'tan gayri putlardan, tağutlardan, heva ve arzulardan herhangi birine kulluğu da reddetmeyi gerektirir. Tek yaratıcı O'dur; ibadette birlenen O'dur. Hâkim, mutasarrıf, şeriat/kanun koyucu, hidayet edici, rızıklandırıcı, yaşatan, öldüren, yardım eden, mülkü elinde bulunduran O'dur. Her şeye kadir olan yalnız O'dur. Bu şeylerden herhangi birinde yaratıklarından hiçbir kimse O'na ortak olamaz.

• Bu akide; ittiba olunmada (tabi olmakta) bütün mahlukatın dışında, yalnızca Rasulullah (ﷺ)'i birlemeyi gerektirir. Ondand başkasına tabi olunmaz, ondan başka hiçbir kimseden bir şey alınmaz. O, Rabbisinin Şeriat'ının tebliğcisidir. Onun dışında bir beşerden, dinlerden, ideolojilerden veya kanun koyuculardan yasalar almak caiz değildir. Bilâkis tabi olma ve Şeriat'tan bir şey almada O'nu birlemek vacibtir:

"Peygamber size ne getirdiyse onu alın ve neyi yasakladıysa ondan sakının."¹

"Allah ve Rasulü bir işte hükmettiği zaman, hiç bir inanan erkeğe ve kadına, işlerinde kendilerine serbestlik (istediklerini yapmak) yoktur."¹

¹ Haşr: 7

"Hayır, فلا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا" öyle değil, Rabbin hakkı için onlar aralarında ihtilaf ettikleri işlerde seni hakem kılıp sonra da verdiği hükme nefisleri hiçbir burukluk duymadan tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar."²

"Peygamberin emrine muhalefet edenler, kendilerine bir mihnet veya acıklı bir azabın isabet etmesinden çekinsinler."³

• Bu akide, İslâm'ın bir defada tastamam, kapsamlı bir şekilde tatbikini farz kılar. Onun bir kısmını tatbik edip bir kısmının tatbikini terketmeyi haram kıldığı gibi, tedricen/aşama aşama tatbikini de haram kılar.

"Bugün dininizi kemâle erdirdim, اليومَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضَيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا" üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size Din olarak da İslâm'ı beğenip seçtim."⁴ Müslümanlar, bu ayetin inmesinden sonra Allah'ın Rasulü'ne indirilenlerin hepsini, herhangi bir hükümle bir başkası arasında bir fark görmeksizin tatbik etmekle emrolunmuşlardır. Allah'ın hükümlerinin hepsi, tatbik edilmelerinin farz oluşunda denktir, aynıdır. Bundan dolayı Ebu Bekir ve ashab (رضي الله عنهم) zekat vermeyenlerle savaştı. Çünkü, onlar sadece bir tek hükmü uygulamaktan kaçınmıştı. Nitekim, Allahu Teâlâ, hükümleri arasında ayırım yapan ve Kitab'ın bir kısmına inanıp bir kısmını da inkâr eden kimseyi dünyada zilletle, ahirette de şiddetli bir azabla tehdit etmiştir: أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ "Yoksa siz, Kitab'ın bir kısmına inanıyorsunuz da bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? İçinizden böyle yapanların cezası dünyada horlanma, Kıyamet Günü'nde de azabın en şiddetlisine çarptırılmaktan başkası değildir."⁵

Hizb, akide fikirlerini ve buna bağlı olan yaratıcı Allah'ın varlığını, Peygamberlere ihtiyacı, Kur'an'ın Allah'tan olduğunu, Muhammed (ﷺ)'in Peygamber olduğunu aklî ve Kur'an ile mütevatir hadislerden oluşan naklî delillerle isbat mevzularını; kader, kaza ve kader, rızık, ecel, Allah'a tevekkül ve hidayet ve dalâlet konularını da açıklayıp ortaya koymuştur.

Şeri Kaideler

• **Kaide:** Fiillerde asıl kaide şer'î hükme bağlanmaktır. Bir işe ancak onun hükmünü bildikten sonra girilir. Eşyada asıl olan ise, haramlılığına bir delil varid olmadıkça mübahlıktır.

Müslüman şer'an bütün işlerini Şeriat'ın hükümlerine göre yürütmekle emrolunmuştur. Yüce Allah şöyle buyuruyor: ... فلا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ... iman etmiş olmazlar."⁶

"Peygamber size her ne getirdiyse onu alın ve size neyi yasakladıysa ondan kaçının."⁷ Müslüman için asıl olan bütün davranışlarında Şeriat'ın hükümlerine bağlanmaktır. Şer'î hüküm ise; Şari'in/Şeriat koyucunun kulların fiilleriyle ilgili hitabıdır. Hakkında Şari'in hitabı gelmemiş olan her ne olursa olsun, şer'î hüküm olamaz. Bu dünyada her işin ve her şeyin hükmünü Yüce Allah muhakkak açıklamıştır.

¹ Ahzab: 36

² Nisa: 65

³ Nur: 63

⁴ Maide: 3

⁵ Bakara: 85

⁶ Nisa: 65

⁷ Haşr: 7

"Bu gün size dininizi kemale erdirdim ve üzerinizdeki nimetimi tamamladım. Sizin için din olarak da İslâm'a razı oldum."¹

"Sana bu Kitab'ı her şeyin apaçık bir beyanı ... olsun diye indirdik."²

Şari'in umumî hitabı eşyanın mübah oluşu hakkında gelmiştir. **Mübah** da şer'î bir hükümdür. Çünkü mübah, yapmakta veya terketmekte Şari'in insanı muhayyer/ serbest bıraktığı şeydir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzündekilerin hepsini de sizin için yaratan O'dur."³

"Göklerde ve yerde bulunan şeylerin hepsini size boyun eğdirmiştir."⁴ Bu demektir ki, Allah'ın bizim için yarattığı ve boyun eğdirdiği göklerde ve yerdeki şeyler mübahdır. Bunlardan herhangi bir şey hususî delile muhtaç değildir. Çünkü, onların her biri ibaha/mübahlık olan umumî delile dahildir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerden helâl ve temiz olarak yeyin."⁵ Buna göre her şeyin yenmesi helâl demektir. Bunlardan herhangi bir şeyin yenmesi hakkında bir delile ihtiyaç yoktur. Çünkü, umumî delil mübahlıktır. Ancak ölü eti, domuz eti, yüksek yerden yuvarlanıp ölmüş veya yırtıcı bir hayvan tarafından yenilmiş olan şeylerin yenmesinin ve şarap gibi şeylerin içilmesinin haramlılığı haram kılıcı bir delile muhtaçtır ve bu durum mübahlık olan umumî delilden bir istisna olmaktadır.

- **Kaide: Vacibin/farzın ancak kendisiyle tamamlandığı şey de vacibtir.**
- **Kaide: İstishab asıldır.** (Yani mâzide sabit bir hükmün, bunu değiştiren bir delil bulununcaya kadar devam etmesi asıldır.)
- **Kaide: Hayır Allah'ı razı eden, şer de O'nu gazablandıran şeydir.**
- **Kaide: Hüsn/güzel Şeriat'ın güzel saydığı, kubuh/çirkin de Şeriat'ın çirkin saydığı şeydir.**
- **Kaide: İbadetler, giyecekler, yiyecekler, içecekler ve ahlâk hakkında illet aranmaz.** Bunlarda şer'î nassa bağlanılır. (Onlar nassda geçtiği gibi alınır.)

Şeri Tarifler

Şer'î hüküm, farz/vacib, haram gibi tariflerdir.

Şer'î hüküm: Şari'in kulların fiilleriyle alakalı hitabıdır.

Farz/vacib: Kesin bir taleble emrolunan, işlenmesi sevab, terk edilmesi günah olan şeydir.

Haram: Kesin bir şekilde yapılması yasaklanan yapıldığında ceza gerektiren talebtir.

Şer'î Olmayan Tarifler

Fikrin, aklî metodun, ilmî metodun, toplumun tarifi gibi tariftir. Bunlar bir vakıanın tarifleridir.

¹ Maide: 3

² Nahl: 89

³ Bakara: 29

⁴ Casiye: 13

⁵ Bakara: 168

• *Fikir, akıl ve idrak aynı anlamdadır:* Fikir; vakıanın duyum vasıtasıyla, bu vakıayı açıklayan ön bilgilerle birlikte dimağa/beyine nakledilmesidir.

Fikrin tam olabilmesi için şu dört şartın bir arada bulunması lazımdır: Vakıanın varlığı, sağlıklı dimağ/beyin, duyu ve ön bilgi. İşte bu dört şey mutlaka bir arada bulunmalıdır ki, **aklî işlem**, yani **fikir**, **akıl** veya idrak husule gelsin.

• *Aklî metod:* Eşyanın/nesnelerin akledilmesinde cereyan eden yoldur. Fikirlere ulaşmada aklın çalıştığı, işlev gördüğü yoldur. Yani aklın kendisiyle fikirler üretme keyfiyeti, tefekkür metodudur.

Aklî düşünüş metodu; araştırma esnasında bir şeyin hakikatinin bilgisine ulaşmak üzere izlenen belirli bir araştırma yoludur. Vakıanın kendisini yorumlayan bilgilerin varlığı ve duyular vasıtasıyla, vakıanın hissedilmesinin beyne iletilmesi metodudur ki, böylece zihin onun hakkında hüküm çıkarır. İşte bu yargı fikirdir veya aklî idraktır. Bu metod, fizikte olduğu gibi, algılanan maddelerin araştırılmasında; akidelerin, teşrî hükümlerin araştırılmasında olduğu gibi fikir araştırmalarında; fıkıh ve edebî araştırmalarda olduğu gibi sözün kavranılması araştırmalarında de geçerli bir yoldur. Bu yol bizzat idrake ulaşmada aslî, tabi metodudur. Bu metodun fonksiyonu, eşyanın/nesnelerin akledilmesi yani kavranmasıyla gerçekleşir. Bu süreçle insan, insan olması bakımından, kavramak istediği şeyin idrakine ulaşır.

• *İlmî metod:* Araştırma konusu olan şeyin hakikatinin bilgisine ulaşmak için, o nesne üzerinde deneyler yapmak suretiyle izlenen belirli bir araştırma metodudur. Bu metod ancak hissedilebilen maddelerin araştırılmasında olur, fikirlerde geçerliliği söz konusu olamaz; sadece tecrübî bilimlere mahsustur. Bu metod, aslî etkenleri ve ortamından başka şartlar ve faktörler altında maddenin zorla değişime tabi tutulması ve aslî faktörleri ve ortamı ile, deneye sokulduğu etkenlerin ve şartların karşılaştırılmasıyla uygulanır. Laboratuardaki durum budur.

Araştırmacının, bilimsel metodla ulaşacağı netice kesin olmayıp hata kabiliyeti bulunan zannî bir sonuçtur. Bilimsel metodtaki yanılma ihtimali, ilmî araştırmalarda yerleşmiş olan temel ilkelerden biridir.

Bu yol aklî metodun bir dalıdır, tefekkür için bir temel olamaz. Çünkü, üzerine bina olunan esas değil de ancak temelden yani aklî metodtan bir dal olduğundan bu metodu esas olarak kabul etmek birçok bilgiyi ve hakikati araştırma sahasından çıkarır. İncelenen, araştırılan ve hakikati ihtiva eden pek çok bilginin, bilfiil var olmasına hisle realite olarak somut biçimde algılanmasına rağmen var olmadıkları sonucuna götürür.

• *Toplum:* Aynı fikirlerin, aynı duyguların ve aynı nizamın birbirine bağlanmış olduğu insan topluluğudur. Sadece insanların toplamı olmasından değil aralarında alakaların/ilişkilerin bulunmasından dolayı meydana gelen bir insan topluluğudur. İnsanların toplamı, topluluktur; toplum değil. **Toplumu** oluşturan **ilişkilerdir**. Gerçekte toplum ayrıntılarıyla; **insanlar**, **fikirler**, **duygu-bilinçler** ve **nizamlardır**. Toplumun ıslahı, fikirleri, duyguları ve nizamlarının ıslahıyla olur. Alakalar/ilişkiler ve onların çözümleri bakımından toplumlar bir birinden ayrılırlar ve bundan dolayı da 'İslâm toplumu', 'sosyalist toplum' veya 'kapitalist toplum' diye adlandırılırlar.

Dünyada Mevcud İdeolojiler

Dünyada mevcut ideolojiler üç tanedir: *İslâm, Kapitalist Demokrasi ve Komünizm.*

Kapitalist Demokrasi

Batılı ülkelerin ve Amerika'nın ideolojisidir. Din'i, devletten ve hayattan ayıran bir ideolojidir. "*Kayser'in hakkını Kayser'e, Allah'ın hakkını Allah'a bırak.*" ilkesine dayanır. Bu anlayıştan dolayı da insan, hayat düzenini kendisi kurar.

Bu ideoloji, İslâm'la çelişen küfür ideolojisidir. Çünkü, yegane şeriat-yasa koyucu, insanlara yegane nizam koyucu, devleti İslâm hükümlerinden bir parça sayan ve hayatın bütün işlerini indirdiği şer'î hükümlerle çözümlenmeyi farz kılan yalnız Allah'tır. Bunun için müslümanlara kapitalist ideolojiyi benimseyip ona bağlanmaları ve onun fikirlerini, nizamlarını almaları haramdır. Çünkü küfür ideolojisidir; fikirleri ve nizamları, İslâm'la çelişen küfür fikirleri ve nizamlarıdır.

Hürriyetler Hakkında İslâm'ın Görüşü

Kapitalizmin en bariz fikirleri, insanların hürriyetlerini korumanın gerekli olduğu düşüncesidir. Bu hürriyetler de; **inanç hürriyeti**, **düşünce-kanaat hürriyeti**, **mülkiyet hürriyeti** ve **şahsî hürriyetlerdir**. Mülk edinme hürriyetinden, çıkarıcılığa dayalı ve büyük karaborsalara yol açan, Batılı kâfir devletlerini halkları sömürme ve servetlerini yağmalama yoluna iten kapitalist ekonomi düzeni doğmuştur.

Bu genel dört temel hürriyet, İslâm hükümleri ile çelişir. Zira müslüman, **akidesinde** hür değildir. Eğer dininden dönerse tevbe etmesi istenir, İslâm'a dönmeyecek olursa katledilir. Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurdu: **مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ** "**Kim dinini değiştirirse onu öldürün.**"¹

Müslüman, **görüşlerinde** de hür değildir. İslâm neyi görür ve gösterirse, müslümanın bu görüşü benimsemesi icabeder. Müslümanın İslâm'ın görüşünden başka bir görüşünün bulunması caiz olmaz.

Müslüman **mülkiyette** de serbest/hür değildir. Ancak şer'î mülk edinme sebepleri uyarınca mülkiyete sahip olması sahihtir. Dilediğini, dilediği gibi mülk edinmekte serbest değil, bilâkis mülkiyet sebeplerine bağlıdır. Bu sebepler dışındaki başka bir yolla mülk edinmesi mutlak olarak caiz değildir. Faizle, ihtikârla, içki ve domuz satışı ile veya buna benzer şer'an yasak olan mülk edinme yollarıyla mülk edinmesi sahih değildir. Bu yollardan herhangi biriyle mülk edinmek caiz değildir.

İslâm'da **şahsî hürriyet** yoktur. Müslüman şahsî olarak hür değildir. Aksine müslüman Şeriat'ın kendisine gösterdikleriyle mukayyedir/kayıdlıdır, sınırlıdır. Meselâ, namaz kılmadığı veya oruç tutmadığı zaman cezalandırılır. Sarhoş olduğu veya zina ettiği zaman cezalandırılır. Müslüman bir kadın güzelliklerini ve zinetlerini ortaya çıkararak açık-saçık dışarıya çıkarsa cezalandırılır.

Bundan dolayıdır ki kapitalist batı düzeninde mevcut hürriyetlerin İslâm'da yeri yoktur. Bunlar İslâm hükümleriyle tamamen çelişirler.

Kapitalist ideolojinin en bariz fikirlerinden biri de demokrasidir.

Demokrasi Hakkında İslâm'ın Görüşü

Demokrasi, halk için ve halk adına halkın hakimiyetidir. Demokratik düzende asıl olan iradeye, egemenliğe ve infaz hakkına sahip olanın halk olmasıdır. Kendi kendisinin efendisi olduğundan iradesini yürütme kudretine sahip olan halktır. Onun üzerinde hiç kimsenin egemenliği (üstünlüğü-efendiliği ya da hakimiyeti) yoktur. Bundan dolayı da yasa koyucu odur. Dilediği yasaları koyar, iptal etmeyi, dilediği yasaları da ilga ve iptal eder. Buna bizzat kendisi güç yetiremeyeceğinden kendi adına yasalar çıkarmak üzere vekiller seçer. Hakimiyetin ve yürütmenin sahibi halktır. Yönetimi halkın bizzat kendisinin yürütmesi güç olduğundan, halkın kendi koyduğu yasaları uygulamak için, halk kendi adına yöneticiler seçer. Böylece halk, kapitalist batı düzeninde yönetim kuvvetlerinin kaynağı olur. Efendi/hakim olan, yöneten ve yasa koyan halktır.

İşte bu demokratik düzen, bir küfür düzenidir. Beşerin uydurduğu bir düzendir ve şer'î hükümler de değildir. Bundan dolayı da bu düzenle yönetim küfürle yönetimdir. Demokrasiye davet etmek bir

¹ Buhari, Cihad ve's-Seyr, 2794

küfür düzenine davet olduğundan, ona davet etmek de veya onu herhangi bir haliyle almak da caiz değildir.

Bu demokratik düzen, İslâm'ın hükümlerine muhaliftir. Müslümanlar bütün işlerini Şeriat'ın hükümleriyle yürütmekle emrolunmuşlardır. Müslüman, Allah'ın kuludur. İradesini Allah'ın emirlerine ve nehiyelerine uygun yönlendirir. Ümmet de iradesini; heves ve arzularına göre yürütme hakkına sahip değildir. Çünkü, onun hakimiyet hakkı yoktur. Ümmetin iradesini yönlendiren Şeriat'tır, zira hakimiyetin sahibi Şeriat'tır. Böyle olduğu içindir ki ümmet yasa koyma hakkına sahip değildir. Çünkü, Şeriat koyucu yalnız Allah'tır. Ümmetin tamamı meselâ; faiz, ihtikâr, zina veya içki gibi Allah'ın haram kıldığını mübah kılmaya icma etmiş/görüş birliğine varmış olsa, onun bu icmanın hiçbir kıymeti yoktur, çünkü İslâm hükümleriyle çelişmektedir. Eğer bunda ısrarlı olurlarsa savaşırlar.

Ancak Yüce Allah; sultayı yani yönetim ve yürütmeyi ümmete tahsis etmiş, kendi adına yönetim ve uygulamayı gerçekleştirmek için de yöneticinin nasbedilmesi ve seçilmesi hakkını ümmete vermiş ve yöneticinin nasb edilmesinin/belirlenmesinin de kesinlikle beyat yoluyla olmasını emretmiştir. Sulta ve siyade/ hakimiyet arasındaki fark işte böyle anlaşılır. **Hakimiyet Şeriat'ın, sulta ümmetindir.**

Komünizm

Maddeden başka her şeyin varlığını inkâr esasına dayalı, maddeci bir ideolojidir. Maddenin ezeli olduğunu, başı ve sonu bulunmadığını, bir yaratıcının yaratığı olmadığını, Yaratıcı bulunmadığı gibi Kıyamet Günü'nün de mevcut olmadığını kabul eder. Dini ise, halkların afyonu olarak kabul eder.

Komünizm, maddenin evrimi ve tarihin evrimi nazariyesine dayanan maddeci bir ideolojidir. Ona göre madde bütün nesnelere aslıdır, eşya maddeden sudûr eder ve gelişme yoluyla doğar. Komünizmde nizam üretim araçlarından alınır. Nizamlar üretim araçlarının gelişmesiyle evrimleşir/gelişir. Toplum; toprak, üretim araçları, tabiat ve insanın genel bir toplamından meydana gelir. Bunların tamamı bir tek şeydir, o da maddedir. Tabiat ve tabiatındaki şeyler geliştikçe, insan bunlarla evrimleşir, toplumun tamamı da evrimleşir/gelişir.

Buna göre Komünizmde toplum evrime boyun eğer. Toplum evrimleştikçe fert de onunla birlikte evrimleşir. Çarkta dişlinin dönüşü gibi fert, toplumla döner. Komünizm üretim araçlarında ferdî mülkiyeti yasaklar ve onları devlet için mülkiyet kılar.

Komünist ideoloji de küfür ideolojisidir; fikirleri de nizamı da küfür fikirleri ve küfür nizamlarıdır. İslâm ile bütününde de, parçalarında da tam ve köklü bir şekilde çelişir.

İslâm; maddenin yaratılmış olduğunu, ezeli olmadığını ve yok olacağını; insanın bir yaratıcının mahluku olduğunu, kâinatın ve kâinattakilerin de bir yaratıcının yaratıkları olduğunu; nizamın Allah tarafından olup ne maddenin veya üretim araçlarının evriminden ve ne de beşer tarafından olduğunu; toplumun insanlar, fikirler, duygular ve nizamlardan meydana geldiğini ve toplumları belirleyip tarif eden şeyin de topluma uygulanan nizam olduğunu açıklamış ve ispat etmiştir. İslâm'ın tatbik olunduğu toplum, orada mevcut üretim araçları her ne çeşit olursa olsun, İslâm toplumdur. Kapitalist düzenin tatbik edildiği toplum da kapitalist toplum olur. Komünizmin uygulandığı toplum da orada mevcut üretim araçları kapitalist düzendeki üretim araçlarının aynısı olmasına rağmen komünist toplumdur.

Hadaret ve Medeniyet

Hadaret, hayat hakkındaki mefhumların toplamıdır. **Medeniyet** ise hayat işlerinde kullanılan somut maddî şekillerdir. Hadaret, hayat görüşüne göre hususî olur. İslâm hadareti, batı hadaretinden ve komünist hadaretinden ayrıdır. Çünkü bunların hayata bakışları kendilerine hastır, her biri diğere muhaliftir.

Bundan dolayı, batı veya komünist hadaretlerinden bir şey almaları, bunların her ikisinin İslâm'la çelişmesinden dolayı müslümanlara caiz olmaz.

Medeniyete gelince, eğer hadareten kaynaklanıyorsa, can sahibi şeylerin resim ve heykelleri gibi, bunlar hususî sayılır ve alınmaları caiz olmaz. Bunun için İslâm hadareti heykel yapmayı ve bunlara bağlanmayı haram kıldığı gibi, can sahibi her şeyin resminin yapılmasını da haram kılar. Oysa batı ve komünist hadaretlerinde bu mübah sayılır ve haram kılınmaz.

Amma medeniyet eğer ilmin ilerleme ve gelişmesinin neticesi olursa... uçak, gemi, otomobil gibi ulaşım araçları, sanaî, ziraî ve gelişen harp araçları, bunlar gibi beşer aklının, ilmin ilerlemesi sonucunda keşif ve buluşlar sonucu bulunan her şey ve teknolojinin gelişmesi ile elektronik beyin ve benzeri geliştirilen şeyler.. Bütün bu şekiller evrensel şekillerdir, bütün âleme aittir, insanların hadaretlerinden veya dinlerinden birine mahsus olmaz. Çünkü bunların hadaretle de, hayat görüşüyle de bir ilgisi yoktur.

Bundan dolayı bunların alınması caizdir. Çünkü, İslâm hükümleriyle çelişmezler. Bilâkis bunların alınması farzı kifayedir.

İSLÂM'DA YÖNETİM NİZAMIYLA İLGİLİ HÜKÜMLER

İslâmî Sulta/Otorite

İslâm Dini, İslâmî otoritenin Allah'ın indirdiğiyle hükmetmek/yönetmek olduğunu belirlemiştir. Yüce Allah şöyle buyurdu: **وَأَنْ أَحْكُمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ** "Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet/yönet, onların arzularına uyma ve Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmında seni fitneye düşürmelerinden sakın."¹

"O halde aralarında Allah'ın sana indirdiğiyle hükmet/yönet. Sana gelen haktan ayrılıp da onların heveslerine uyma."² Bundan dolayı her sultan/otorite sahibi Allah'ın indirdiğiyle yani Kitap ve Sünnet'le hükmeder/yönetir. İslâmî yönetim yani İslâmî sulta/otorite budur.

İslâm'da Yönetim Nizamının Şekli

İslâm, yönetim nizamının şeklinin **Hilâfet Nizamı** olduğunu belirlemiş ve bu nizamı İslâm Devleti'nin tek yönetim nizamı kılmıştır. Müslim, Ebu Hazim'den şunu rivayet etmiştir: **"Ebu Hureyre (رضي الله عنه) ile beş yıl kaldım. Nebî (ﷺ)'in şöyle buyurduğunu anlatırken işittim: إِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانَتْ تَسُوسُهُمْ خَلْفَ نَبِيِّ وَابْنِهِ لَا نَبِيَّ بَعْدِي إِنَّهُ سَيَكُونُ خُلَفَاءُ فَتَكْتَفِرُ الْأَنْبِيَاءُ كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ خَلْفَ يَوْمَئِذٍ يَخْلَفُوكَ"** **"İsrailoğullarını Peygamberler yönetmekteydiler. Ne zaman biri ölürse ardından diğer peygamber gelirdi. Benden sonra artık bir peygamber yoktur; halifeler olacaktır, hem de pek çok."**³ Bu Hadisi Şerif, Rasulullah'tan sonra İslâm'da yönetim nizamının Hilâfet olduğunun açık bir delilidir. İslâm'da, İmamet'in yani Hilâfet'in tek yönetim nizamı olduğunu, gelen pek çok hadis teyid etmektedir:

¹ Maide: 49

² Maide: 48

³ Ahmed b. Hanbel, Mükessirin, 7619

وَأِنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي وَسَيَكُونُ خُلَفَاءُ "Benden sonra Nebi yoktur, Halifeler olacaktır."¹

إِذَا بُوِيعَ لِخَلِيفَتَيْنِ "İki halifeye biat edildiğinde..."² gibi ve buna benzer hadisler İslâm yönetim düzeninin başka bir nizam değil, Hilâfet nizamı olduğuna delâlet etmektedir.

Halifeyi Nasbetmenin Yolu

İslâm, Halife'nin nasbedilme yolunun **biat** olduğunu belirlemiştir. Nafi'in İbn Ömer'den rivayetine göre, İbn Ömer şöyle demiştir: "Ömer (رضي الله عنه) anlattı; Rasulullah'ın şöyle buyurduğunu işittim: **"Kim boynunda biat (halkası) bulunmadan ölürse cahiliyye ölümüyle ölmüştür."**³ Ubade b. es-Samit'in şöyle dediği rivayet edildi: "Biz Rasulullah'a rahatlıkta ve zorlukta dinleyip itaat edeceğimize, emir sahipleriyle çalışmayaacağımıza her nerede olursak olalım hiç bir kınayıcının kınamasından korkmadan, Allah için hakkı tutacağımıza veya söyleyeceğimize biat ettik-söz verdik."

Başka bir hadiste ise; إِذَا بُوِيعَ لِخَلِيفَتَيْنِ فَاقْتُلُوا الْآخَرَ مِنْهُمَا "İki Halife'ye biat edildiğinde onlardan sonrakini öldürün"⁴ denilmiştir.

İşte bu hadisler, Halife'nin seçilme yolunun biat olduğuna açıkça işaret etmektedir. Aynı zamanda bu konuda sahabenin icmaı da gerçekleşmiştir.

Buna göre, Hilâfet Nizamında kaim olan ve içinde biat yoluyla Halife'nin nasbedildiği ve Allah'ın indirdiği ile yani Kitap ve Sünnet'le yönetildiği her yönetim ve sulta/otorite, İslâmî yönetim ve İslâmî sulta/otoritedir.

Müslümanların nasbettiği ve rızayla biat ettiği her Halife, Şer'an Halife sayılır ve kendisine itaat etmek de farz olur.

- Bundan dolayı krallık rejimi İslâmî bir nizam değildir. İslâm; Britanya ve İspanya'da olduğu gibi devlete başkanlık eden fakat yönetmeyen kralın bir sembol olduğu kraliyet sistemini kabul etmez. Çünkü, Halife bir sembol değil, aksine yönetici ve ümmet yerine Allah'ın Şeriatı'nı uygulayan kimsedir. Suudî Arabistan ve Ürdün'deki gibi kralın hem başkanlık yaptığı hem de yönettiği krallık sistemini de kabul etmez. Çünkü Halife, krallar gibi hilâfete miras yoluyla varis olamaz. Aksine onu müslümanlar seçer ve ona biat ederler. İslâm'da veraset rejimi caiz değildir. Aynı zamanda Halife, müslümanlardan herhangi birinin sahip olduğu haklardan başka herhangi bir hakka sahip değildir. Sorumlu tutulmayan krallar gibi kanunlar üstü de değildir. Bilâkis, Allah'ın hükümlerine boyun eğen ve yaptığı her işlemde muhasebe olunan bir kimsedir.

- Krallık Sistemi böyle olduğu gibi, Cumhuriyet rejimi de İslâmî bir nizam değildir. İster Birleşik Devletler'de olduğu gibi başkanlık sistemi olsun, isterse Batı Almanya'da ortaya çıktığı gibi parlamenter sistem olsun; İslâm, Cumhuriyeti kabul etmez. Çünkü, her iki şekli ile de Cumhuriyet rejimi, hakimiyetin halka ait olduğu demokratik düzen üzerine kuruludur. Oysa Hilâfet Nizamı, hakimiyetin Şeriat'a ait olduğu İslâm Nizamı üzerine kuruludur. Böyle olduğu içindir ki, ümmet Halife'yi seçme ve muhasebe hakkına sahip olsa da, onu azletme hakkına sahip değildir. Halife'yi azleden yani azlini gerektiren bir muhalefetle Şeriat'a aykırı davrandığında onu azleden şer'î hükümdür. Azlini gerektiren bir muhalefetle Şeriat'a aykırı gittiği zaman Halifeyi azletme yetkisine sahip olan yalnızca Mezalim Mahkemesi'dir. Çünkü, Yüce Allah şöyle buyuruyor: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا "Ey iman edenler! Allah'a itaat eden, Peygambere ve sizden olan emir sahiplerine itaat edin. Eğer bir

¹ Buhari, Ehadis Enbiya, 3196

² Müslim, İmara, 3444

³ Müslim, İmara, 3441

⁴ Müslim, İmara, 3444

şeyde çekişirseniz, onu Allah'a ve Peygamberine döndürün. Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyorsanız."¹ Yani o şeyi Allah'ın ve Rasulün hükmüne döndürün demektir. Allah'ın ve Peygamber'in hükmünü temsil eden ise **Mezalim Mahkemesi**'dir. Oysa Cumhurbaşkanı azletme yetkisine sahip olan halktır. Çünkü halk hakimiyetin ve icranın tek sahibidir.

Halife, belirli bir müddetle sınırlı değil, bilâkis İslâm'ı tatbik etmekle sınırlıdır. Eğer İslâm'ı tatbik etmezse, nabadilmesinden bir ay sonra bile olsa azlolunur. Oysa Cumhurbaşkanı muayyen bir müddetle bağlıdır. Üstelik parlamenter sistemde Cumhurbaşkanıyla birlikte Başbakan vardır. Cumhurbaşkanı da yönetmeyen bir semboldür ve onun yanında yönetici olan Başbakandır. Halbuki Halife tek yöneticidir. Yönetim işlerini yürüten ve uygulayan bizzat kendisidir. Halifeyle beraber kendisinden başka yöneten bakanlar yoktur.

Başkanlık Sistemine gelince; Cumhurbaşkanı yönetimi yürüten kendisi de olsa, yanında yönetme yetkisine sahip olan bakanlar vardır. Cumhurbaşkanı da onların başkanıdır ve hükümet başkanı makamındadır. Bu ise Hilâfet Nizamına aykırıdır. Çünkü Halife, yönetimi bizzat yürüten ve yanında ona yardım eden muavinleri bulunan kimsedir. Bu muavinlerin cumhuriyetçi demokratik rejimde bakanların sahip olduğu yetkileri yoktur. Halife onlara başkanlıkta bulunduğu zaman devletin başkanı sıfatıyla seçip idare eder, yürütme kurulunun başkanı sıfatıyla değil.

Bunun içindir ki, Hilâfet Nizamıyla Cumhuriyet Rejimi arasında büyük fark vardır. Bundan dolayı da İslâm Devleti'ne de "İslâm Cumhuriyeti" demek asla caiz olmadığı gibi, "İslâm'da yönetim düzeni cumhuriyet nizamıdır" demek veyahut İslâm'la Cumhuriyet Rejimi arasında tam bir karşıtlık bulunmasına rağmen; "İslâm, cumhuriyetçi bir düzendir" demek asla caiz olmaz.

Hilâfet Devleti'nin Tek Oluşu

İslâm'da yönetim nizamı olan Hilâfet Nizamı tek bir devletin vahdet/üniter nizamıdır; federal bir düzen değildir.

Tek bir İslâm Devleti dışında, dünyada bütün müslümanlar için başka devletlerin bulunması caiz değildir. Kendilerine Allah'ın Kitabı ve Peygamber'in Sünneti'ni yani İslâm Şeriatı'nı uygulayan bir tek Halife dışında halifelerin bulunması da caiz olmaz. Çünkü, şer'î delil böyle gelmiş ve bunun dışındakini de haram kılmıştır. Abdullah b. Amr b. el-As (رضي الله عنه) den rivayet edildiğine göre Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurmuştur: **وَمَنْ بَايَعَ إِمَامًا فَأَعْطَاهُ صَفْقَةً يَدِهِ وَثَمَرَةً قَلْبِهِ فَلْيَطْعُهُ إِنْ اسْتَطَاعَ فَإِنْ جَاءَ آخَرَ يَنْزَعُهُ فَاضْرِبُوا** **"Kim bir imama biat eder. elinin ayasını ve kalbinin semeresini ona verirse -ona gönül hoşluğuyla biat ederse- ona itaat etsin. Onunla çatışan bir başkası gelirse, sonrakinin buynunu vurun."**² Ebu Sâid el-Hudrî'den Rasulullah'ın şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **إِذَا بُويعَ لِخَلِيفَتَيْنِ فَافْتُلُوا** **"İki halifeye biat edildiği zaman, onlardan sonrakini öldürün."**³ Yine Arfece'den rivayet edilmiştir ki: **مَنْ أَتَاكُمْ وَأَمْرُكُمْ جَمِيعٌ عَلَى رَجُلٍ وَاحِدٍ يُرِيدُ أَنْ يَشُقَّ عَصَاكُمْ أَوْ يُفَرِّقَ جَمَاعَتَكُمْ فَافْتُلُوهُ** **"Siz kim gelir de toplanmış saflarınızı dağıtmayı ve cemaatınızı ayırmayı isteyerek emrederse onu öldürün."**⁴

Bu hadisler, müslümanlar için tek bir Halife'den başkasının bulunmasının caiz olmadığını göstermek bakımından gayet açıktırlar. Eğer onunla çekişen bir başka şahıs gelirse ikincisi öldürülür, yahut ikincisine biat edilecek olursa Halife birincisidir, ikincisi vazgeçmediği takdirde öldürülür. Eğer biri devleti bölmek veya kendisini hilâfet makamına getirmek için Halife'yle çarpışmaya kalkışırsa, öldürülmesi vacibtir. Bu hadisler müslümanların birden fazla devletlerinin bulunmasının caiz olmadığı,

¹ Nisa: 59

² Müslim, İmara, 3431

³ Müslim, İmara, 3444

⁴ Müslim, İmara, 3443

"Problemlerden" للسلطان ان يحدث من الأفضية بقدر ما يحدث من مشكلات "Sultanın emri uygulanır." السلطان نافذ ortaya çıkanlar miktarınca, hükümler ortaya koymak, sultanın hakkıdır."

İslâm Devleti'nin Teşkilatı

Devlet teşkilatı aşağıdaki rükünler üzerine kuruludur:

1. Halife,
2. Tefviz Muavini,
3. Tenfiz Muavini,
4. Cihad Emiri,
5. Valiler,
6. Kadılar,
7. Devlet İşleriyle İlgili İdarî Teşkilat,
8. Ümmet Meclisi,
9. Ordu.

Devletin bu rükünleri Rasulullah (ﷺ)'in fiilinden alınmıştır. Devlet teşkilatını o kurmuştu, devlet başkanı da o idi. Müslümanlara **Halife** nasb etmelerini emretti. Ebu Bekir ve Ömer'i kendisi için muavin/yardımcı tayin etti. Tirmîzî'nin rivayet ettiği hadiste şöyle buyurmuştu: **وَزَيْرَايَ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ فَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ** "Benim yeryüzündeki iki vezirim Ebu Bekir ve Ömer'dir."¹ Vezir, lügatta **muavindir**. Batı demokrasisi istilahlarındaki vezir/bakan değildir. Aynı zamanda Rasulullah (ﷺ) **cihad ve harb emirleri**, vilayetlere de **valiler** tayin etti. Muaz'ı Yemen'e, Utabe b. Useyyid'i de fetihten sonra Mekke'ye vali tayin etti. Yine insanlar arasında hükmetmeleri için **kadılar** tayin etti. Ali b. Ebî Talib'i Yemen'e kadı tayin etti, Raşid b. Abdullah'ı da yargı ve **mezalim emiri** olarak gönderdi. **İdarî teşkilata** gelince, işlerin idaresi için **kâtibler** tayin etmişti, onlar dairelerin idarecisi makamındaydı. Muaykiyb b. Ebî Fatıma'yı ganimetler kâtibi, Huzeyfe b. el-Yeman'ı da Hicaz gelirleri muhafızlığına kâtib tayin etti. **Ümmet Meclisi'**ne gelince; Rasulullah'ın daimî muayyen bir meclisi yoktu. Fakat dilediği zaman müslümanlarla **istişare** ediyordu. Uhud Gününde müslümanları toplamış, onlarla istişare etmişti. Bundan başka da onları toplayıp istişare etmişti. Bazen de **belirli şahısları** davet ediyor ve daimî bir şekilde onlara danışıyordu. Bunlar toplumun ileri gelenleriydi. Onlar arasında, Hamza, Ebu Bekir, Ömer, Ca'fer, Ali, Ebu Zer, Mikdad, Sa'd b. Ubade ve Sa'd b. Muaz (r.anhum) bulunuyordu ve onlar, Peygamber'in kendilerine danıştığı bir **meclis** durumundaydı. Aynı zamanda Peygamber **ordu** kurmuştu ve bu ordunun fiilî kumandanıydı. Yine bazı gazvelerde de kumandanlar tayin etmişti.

Siyasî Partiler

Müslümanların; yöneticileri denetlemek, ümmet vasıtasıyla yönetime ulaşmak için; İslâm Akidesine dayalı, benimsedikleri hüküm ve çözümlerin şer'î hüküm ve çözümler olması şartıyla şer'an siyasî partiler kurma hakları vardır. Parti kurmak için izin verilmesine ihtiyaç yoktur.

"Sizden hayra davet eden, marufu emreden, münkerden sakındıran bir ümmet (topluluk) bulunsun. İşte onlar

¹ Tirmizi, Münakıb, 3613

felaha/kurtuluşa ulaşanların ta kendileridir."¹ Bu ayete göre birden fazla partinin bulunması caizdir.

Yöneticilerin Muhasebesi

Yüce Allah yöneticilere itaatı farz kılmış ve onların amelleri ve tasarruflarını denetlemeyi de farz kılmıştır. Müslümanlara; yöneticileri denetlemeyi ve tebaanın hukukunu çiğnedikleri; tebaayla ilgili vazifelerinde kusur gösterdikleri; tebaanın işlerinden birini ihmal ettikleri; İslâm hükümlerinden birine muhalefet ettikleri veya Allah'ın indirdiklerinden başkasıyla yönettikleri zaman onları değiştirmeyi kesin bir emirle emretmiştir. Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurmuştur: **أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ** "**Cihadın en üstünü, zalim bir sultana hak sözü söylemektir.**"²

"Şehidlerin efendisi Hamza (رضي الله عنه) ve zalim bir yöneticiye nasihat eden ve bundan dolayı öldürülen kimsedir."

Allah'a İsyanla Emretmedikçe

İslâm'la Yöneten Yöneticiye İtaat Farzdır

Allah'ın indirdiğiyle yöneten bir yöneticiye, ma'siyetle/Allah'a isyanla emretmedikçe ve yönetiminde açık küfrü açığa çıkmadıkça, itaat etmek müslümanlara farzdır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmuştur: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ** "**Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve Peygambere itaat edin, sizden olan emir sahiplerine de.**"³ Allah'ın indirdiğiyle yöneten müslüman bir yöneticiye, ma'siyetle emretmesi hali müstesna, mutlak itaat gerekir. Emrettiği ma'siyette ona itaat caiz olmaz. Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurmuştur: **السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ فِيمَا أَحَبَّ** **وَكُرْهًا مَا لَمْ يُؤْمَرْ بِمَعْصِيَةٍ فَإِذَا أَمَرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلَا سَمْعَ وَلَا طَاعَةَ** "**Ma'siyetle emrolunmadıkça, müslüman kimseye, hoşuna giden ve gitmeyen şeyde dinlemek ve itaat etmek gerekir. Ma'siyetle emrolunduğu zaman ne dinleme ne de itaat vardır.**"⁴

Açık Küfürle Yönetmesi Müstesna,

İslâm'la Yöneten Yöneticiye

Baş Kaldırmak Haramdır

Yönetici İslâm'la yönettiği sürece, zulmetse bile; İslâm, ona baş kaldırmayı haram kılmıştır. O, zulmünden dolayı hesaba çekilir. Zulmünden dolayı ona karşı ayaklanmak ve savaşmak caiz değildir. Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurmuştur: **مَنْ خَرَجَ مِنَ الْجَمَاعَةِ فَيَدَّ شِبْرَ فَقْدٍ خَلَعَ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ مِنْ عُنُقِهِ إِلَى أَنْ يَرْجِعَ** "**Kim cemaattan ayrılırsa, tekrar ona dönünceye kadar İslâm halkasını-bağını boynundan çıkarmış olur.**"⁵ Hadislerde, zulmetseler de, yöneticilere karşı savaşmaya açık nehiy vardır. Ancak, kat'i delille küfür olduğuna şüphe bulunmayan açık küfürle yönettikleri bir tek hal müstesna. Peygamber (ﷺ) şöyle buyurmuştur: **سَتَكُونُ أَمْرَاءَ فَتَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ فَمَنْ عَرَفَ بَرِيئًا وَمَنْ أَنْكَرَ سَلِيمًا وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ قَالُوا أَفَلَا نَقَاتِلُهُمْ** "**(İyi-kötü) pek çok emir gelecektir. Onları tanırırsınız ve red edersiniz. Kim tanırsa beri**

¹ Ali İmran: 104

² Ahmed b. Hanbel, Mükessirin, 10716

³ Nisa: 59

⁴ Buhari, Ahkam, 6611

⁵ Ahmed b. Hanbel, Şamiyyin, 17132

olur, kim de inkâr ederse salim olur. Fakat kim razı olur da tabi olursa ... "Onlarla savaşmayalım mı?" diye sordular. "Namazı kıldıkları müddetçe, hayır."¹ diye cevap verdi.

Burada namaz, "İslâm ile yönetmeye" kinayedir. Müslim'in rivayet ettiği Avf b. Malik'in hadisinde ise şöyle geçmektedir: *قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا تُنَادِيهِمْ بِالسَّيْفِ فَقَالَ لَا مَا أَقَامُوا فِيكُمْ الصَّلَاةَ* "Ey Allah'ın Rasulü, onları kılıçtan geçirmeyelim mi?" diye soruldu: "Aranızda namazı ikâme ettikleri sürece, hayır."² buyurdu. Ubade b. es-Samet'in hadisinde şöyle geçmektedir: "Elinizde-yanınızda, Allah'tan kesin bir delilin bulunduğu, apaçık bir küfür görmeniz müstesna; emir sahipleriyle çekişmeyeceğimize ... (biat ettik.)"

İSLÂM'DA EKONOMİ NİZAMIYLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Hizb, İslâm'da Ekonomi Nizamı kitabında uzun bir mukaddime koymuştur. Bu önsüzü, kapitalist ekonomi düzeninin tutarsızlığına, komünist ve sosyalist ekonomi düzenlerine ayırmış ve bu ekonomi düzenlerin hepsinin bozukluğunu açıkladığı gibi, bunların İslâm ekonomi nizamının fikirleri ve hükümleriyle çeliştiklerini de açıklamıştır.

İslâm'da ekonomi nizamı hakkında fikir ve hükümlerinin bir kısmı şunlardır:

İslâm'da Ekonomi Siyaseti

İslâm'da **iktisat/ekonomi siyaseti**; her ferдин temel ihtiyaçlarını tam bir doyumla tatminini gerçekleştirmeyi garanti etmek ve kendine has bir yaşayış tarzına sahip, muayyen bir İslâm toplumunda yaşaması itibariyle, gücü yettiği kadarıyla ikinci derecedeki ihtiyaçlarının tatminine imkân sağlamaktadır.

Bundan dolayı, şer'î hükümler, her ferдин yiyecek, mesken ve giyecek gibi temel ihtiyaçlarının tam olarak karşılanmasını garantilemiştir. Bunun için, çalışma gücüne sahip olan kimseye temel ihtiyaçlarını bizzat kendisi tam olarak karşılayıncaya kadar çalışmayı; üzerine nafakalarını karşılaması vacib olan kimseye de çalışmayı; eğer çalışma gücüne sahip değilse evlâdına, varislerine; veya nafakasını karşılaması gereken kimsesi bulunmuyor ise, Beytülmal (Devlet hazinesine) farz kılmıştır. Böylece İslâm bizzat her ferдин, insanın mutlaka doyurulması/karşılanması gereken ihtiyaçlarını tatmin etmeyi güvence altına almıştır.

İslâm Nazarında İktisadî/Ekonomik Problem

Tebaanın bütün fertlerine malların ve faydaların/ hizmetlerin dağıtımıdır. Başka bir deyişle, **iktisadî problem**; servetin dağıtımı, bölüşümüdür, üretimi değil...

Mal Mülkiyetinin Aslı

Esasen, mal yalnızca Allah'ın mülküdür ve Allah bunda insanoğlunu halef/vekil seçmiştir. İnsanoğullarının halife seçilmeleri sebebiyle, mülkiyet hakkı doğmuştur. Ferдин mal sahibi olmasına

¹ Müslim, İmara, 3445

² Müslim, İmara, 3447

izin veren Allah'tır. Allah'ın bu özel izninden dolayı, malın bilfiil mülkiyeti ferde ait olmuştur. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: **"Onlara, size verdiği, Allah'ın malından verin."**¹ Burada Yüce Allah malı kendisine nisbet etti.

"Sizi halefleri olarak seçtiği şeylerden infak edin."² Böylece insanlar, malda Allah adına halifeler kılınmışlardır. Onları halifeler kılan da O'dur.

MÜLKİYET ÇEŞİTLERİ

Mülkiyet üç türdür: *Ferdî Mülkiyet, Kamu Mülkiyeti ve Devlet Mülkiyeti.*

1- Ferdî Mülkiyet

Şari'in insana, tüketerek, faydalanarak, değiştirerek bizzat kendisinden faydalanmaya izin verdiği mülkiyettir. İslâm, mülk edinmeyi ferde şer'î bir hak kılmıştır. Ferdin, davarlar, nakitler, otomobiller, elbiseler gibi menkul; arazi, ev, fabrika gibi gayrı menkulleri mülk edinme hakkı vardır. Şeriat malik olduğu şeyde tasarruf için ferde bir yetki vermiştir. Ancak Şeriat koyucu insanın mal edinme ve malı çoğaltma sebeplerini sınırlandırdığı gibi, aynı zamanda bu malı kullanma-sarfetme keyfiyetini de sınırlandırmıştır.

Mülk Edinme Sebepleri

Şari'/Şeriat sahibi, insan için mülk edinme ve malları artırıp-çoğaltma sebeplerini sınırlandırmış, belirlemiştir.

Mülk edinme yolları olarak şunları kabul etmiştir: Kendi adına veya başkaları yanında **çalışma, ölü toprağı işleme, avlanma, toprak altından -maden v.s.- çıkarma, simsarlık** (komisyonculuk), **delâle** (danışmanlık), **mudarebe** (emek-sermaye ortaklığı), **musâka** (sulamacılık).

Bunlar gibi şu yolları da Allah mülk edinme sebepleri kabul etmiştir: **Miras, yaşayabilmek için mala muhtaç olma, devletin tebaasına mal vermesi**, çalışma mukabili olmaksızın fertlerin elde ettiği mallar; **hibe, hediye, vasiyet, atıyye** (bahşiş), **diyet, mehir, buluntu** gibi.

Şeriat koyucu, ziraatı, ticareti, sanatı, mal kazanma ve malı artırma yolları olarak kabul etmiş; bu yollarla malın çoğaltılma keyfiyetini belirlediği gibi, müslümanın mallarını çoğaltmak veya kazanca vesile olmak için tutulan yollardan yasaklananları da belirtmiştir. Aşağıdaki yollarla mal kazanma ve artırmayı da yasaklamıştır :

Kapitalist Müsaheme Şirketleri/

Hisse Senedi Ortaklıkları

İslâm, müsaheme şirketlerini (hisse senedine bağlı şirketleri) haram kılmıştır. Onları, şer'î nassla gelen sıhhat ve in'ikad (kurulma) şartlarının tamamı yerine gelmediğinden caiz saymamıştır. Çünkü, müsaheme şirketlerinde, akdin rükünleri olan icab ve kabul gerçekleşmemiştir. Kişi, mücerred olarak şirketin şartlarını kabullenmekle ve şirketteki şahsın mücerred hissesini satın almakla şirkete ortak

¹ Nür: 33

² Hadid: 7

olur. Kapitalistlerce bu şirket münferit irade kabilindedir. Müsaheme şirketinde sözleşen iki taraf yok. Yerine bir tek mutasarrıf (işleri yürüten) vardır; icab-kabul yok, yerine yalnızca kabul vardır; mal ve beden/emek yok, bunların yerine sadece mal vardır.

Şer'î bakımdan şirket olabilmesi için, alış-veriş, icabe ve buna benzer akidlerde olduğu gibi iki akidleşen arasında icab ve kabulün bulunması ve mutlaka iki bedenini veya bir beden-bir malın bulunması gerekir. Bir beden bulunmaksızın mallar arasında ortaklık olması caiz değildir.

Bundan dolayı; akid rükünlerinden birinin bulunmayışı sebebiyle, kapitalist müsaheme şirketleri akdolanmamış-gerçekleşmemiştir. Öyleyse bu şirket batıl ve haram olur. Şeriat'a aykırı olduğundan, Allah'ın nehyettiklerinden sayılır. Bu çeşit ortaklarda, şirketlerin kurulması hakkında Allah'ın emrettiği şartların terki vardır; Allah'ın nehyettiğini yapmak vardır; bu ise Allah'ın emrine muhalefettir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: **"بِذَلِكَ الَّذِينَ يَخَالَفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ"** **"Böylece onun emrine (Rasulullah'ın yani Şeriatın emrine) muhalefet edenler, kendilerine bir musibetin veya acıklı bir azabın gelmesinden sakınsınlar."**¹

• *Yine Şeriat koyucu, şu yollarla da kazancı ve mal artırmayı yasak kılmıştır:* Faiz, ihtikar, kumar, hile, aldatma, dolandırıcılık, içki, domuz, leş, haç ve Noel ağacı satışı, hırsızlık, yankesicilik, rüşvet, sahtekârlık.

2- Kamu Mülkiyeti

Mülkiyet çeşitlerinden ikincisidir. Kamu mülkiyeti, Şeriat koyucunun mülkiyetini müslüman topluma verdiği mallardır. Şâri' müslümanları bunlara ortak kılmıştır. Fertlere bunlardan faydalanmayı mübah kılmış ve bunların mülkiyetini onlara yasak kılmıştır.

Bu mallar, başlıca üç gurubta toplanabilir:

1.) Topluluğun günlük hayatında müstağni olamayacağı, bunları kaybettiği takdirde dağılacağı, topluluğun faydalandığı dayanaklarıdır. Meselâ su gibi. Rasulullah (ﷺ) şöyle buyurdu: **المُسْلِمُونَ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثٍ فِي الْكَلَاءِ وَالْمَاءِ وَالنَّارِ** **"Müslümanlar üç şeyde ortaktır: Su, mer'a, ateş."**² Gerçekte bu üç şeyde yetinilemez. Bilâkis, topluluğun ihtiyacı olan her şeye şamil olur. Bu nevî mülkiyete, onlar için kullanılan her alet de girer. Bu hadisin hükmü onlar hakkında da alınır: Umumî akarsular ve bu suları taşıyan borular, çağlayanlardan elektrik üreten aletler, elektrik direkleri ve kabloları gibi araçların mülkiyeti kamunundur.

2.) Oluşumlarının tabiatı, fertlerin hususî sahipliğinde bulunmasına mani olan maddeler. Denizler, nehirler, umumî sahalar, mescidler, umumî yollar gibi. Rasulullah şöyle buyurmuştur: **مِئَى مَنَاخٍ مِّنْ سَبَقٍ** **"Mina, geçip-giden her kimsenin konak yeridir."**³

Kamu mülkiyetinin bu çeşidine, tren vagonları, elektrik direkleri, umumî yollardan geçen ana şebeke borularının mülkiyeti de dahildir. Bunların ferde mahsus olması ve insanların umumuna ait olduğundan himaye olunması/kamuya yasaklanması caiz olmaz. Rasulullah şöyle buyurmuştur: **لَا جَمِي إِلَّا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ** **"Himaye, ancak Alah'a ve Rasülü'ne aittir."**⁴ Böylece, himayenin devletten başkasına ait olması caiz değildir.

3.) Tükenmeyen sınırsız madenler. Miktarı sınırsız, çok olan bu madenler bütün müslümanların mülküdür. Fertlerin veya şirketlerin bunlara sahip olması caiz değildir. Aynı zamanda bunların çıkarılma ve imal edilme imtiyazı, dağıtım tekeli fertlere ve şirketlere verilemez.. Bunların mülkiyeti,

¹ Nur: 63

² Buhari, Buyu', 3016

³ Tirmizi, Hacc

⁴ Buhari, Musaka, 2197

bütün müslümanların ortak oldukları kamu mülkiyeti olarak kalmaları gerekir. Eğer devletin kendisi bizzat veya icar vasıtasıyla bunları çıkarmaya kalkışırsa veya müslümanlar adına satarsa gelirlerini beytül mâle aktarır. Bu madenlerin tuz ve sürme gibi toprak üstünde açık olması ile altın, gümüş, demir, bakır, kurşun, uranyum, petrol, vb. madenler gibi yerin altında derinliklerinde çıkarılması için uğraşılması ancak büyük meşakkatler ve zorluklarla olması arasında bir fark yoktur. Buna delil; Ubeyd b. Hımal el-Mâzinî'den rivayet edilen hadistir. O, Rasulullah (ﷺ)'den Mer'ebdeki tuz madeninin gelir mülkiyetini istedi, Peygamber ona bu madenin mülkiyetini verdiği; *"Ya Rasulullah, ona neyin gelir mülkiyetini verdiğinizi biliyormusunuz? Ona kesilmeyen su gibi, tuz madenini verdiniz."* dediler. Rasulullah da; *"Öyleyse, ondan geri aldım."* dedi.

Altın, gümüş damarları gibi miktarı sınırlı, az olan madenler ise ferdî mülkiyetten olurlar. Bunlara fertlerin sahip olması caizdir. Rasulullah (ﷺ)'in Bilâl b. Haris el-Müzenî'ye Hicaz'da miktarı sınırlı Kıbeliyye madeninin mülkiyetini vermesinde olduğu gibi. Bilâl, Peygamber'den bu madenlerin gelir ve mülkiyetini kendisine vermeyi istemiş, o da vermişti.

Kamu Mülkiyetinden Faydalanma Keyfiyeti

Kamu mülkiyeti, bütün müslümanların mülkü olduğundan, her ferdin bundan faydalanma hakkı vardır. Eğer bu mülkiyete dahil madenlerden, insanın bizzat kendisinin faydalanması kolaylıkla olmaktaysa, su, mer'a, ateş, umumî yollar, nehirler ve denizler gibi; şahısların bizzat kendilerinin bunlardan faydalanma hakkı vardır.

Kamu mülkiyetinden olan fertlerin kendi girişimleriyle yararlanmaları kolay olmayan petrol ve madenleri devlet çıkarır, gelirlerini beytül mâle aktarır, Halife de müslümanların maslahatını gerçekleştirmek üzere bunu harcar.

Bunların ürünleri ve gelirlerinin dağıtımının yürütülmesi aşağıdaki şekilde mümkündür:

1-) Halife bunların gelirini, kamu mülkiyetinden olan bu maddelerin idaresi ve çıkarılması işlerinde tesislere, araç-gereçlere ve fabrikalara, personele ve danışmanlara harcar.

2-) Bu kamu mülkiyetinin sahipleri olan müslümanlara bu maddeleri, su, tabîî gaz, petrol, elektrik gibi; ücretsiz olarak dağıtarak infak eder. Yahut da müslümanların hayır ve yararını gördüğü takdirde, bunların gelirini nakit olarak onlara dağıtır.

3-) Cihad ve bunun için gerekli silah fabrikaları ve ordu teşkili için; bulunması ve bulunmaması halinde de infakı beytül mâle vacib olan nafakalar ile, bulunmaması halinde müslümanlara vacib olan nafakalar için sarf etmek üzere muhafaza olunur.

3- Devlet Mülkiyeti

Mülkiyetin üçüncü çeşidi de devlet mülkiyetidir. Devlet mülkiyeti, arazi, bina gibi müslümanların genelinin hakkıyla ilgili, olan ve kamu mülkiyetine de dahil olmayan her maddedir. Devlet mülkiyeti, ferdî mülkiyeti kabil olan, arazi, bina ve menkul eşyalar gibi maddelerdir. Fakat onlarda, müslümanların umumunun hakkıyla alâka bulunduğundan, bunların ve bunlarla ilgili işlerin yürütülmesine ve tasarrufuna Halife, yani devlet vekil kılınmıştır. Çünkü, müslümanların umumunun hakkıyla ilgili her şeyde tasarrufa yetki sahibi odur. Bu eşyalar ise, sahralar, dağlar, nehir sahilleri, fertlerin mülkiyetinden olmayan işlenmeyen topraklar, binalar, devletin satın aldığı, imar ettiği veya harbde düşmandan istila ettiği devlet dairelerinin bulunduğu binalar, okullar, hastaneler ve buna benzer bina ve tesislerdir.

Devletin, arazi ve bina gibi kendi mülkiyetindeki emlakını fertlere temlik hakkı vardır. Halife'nin, bu emlakın, fertlere gözetleme ve faydasını veya gözetlemesi, koruması dışında menfaatini

temlik etme, yahut ölü araziyi işlemelerine ve ona sahip olmalarına izin verme hakkı vardır. Bu konuda Halife, müslümanların neyde yararı varsa öylece tasarrufta bulunur.

Topraklar

Topraklarda korunma, gözetme ve yararlanma hakkı vardır. Onları gözetleme, koruma asıldır. Faydalanılması ise ziraatta veya başka bir şekilde kullanılmasıdır. İslâm, toprağın rikbeten (koruma, gözetleme) mülkiyetini de, yararlanma mülkiyetini de mübah etmiştir. Bunlardan her birisi için hususî hükümler koymuştur.

Arazi Çeşitleri

Öşür ve harac arazileri olmak üzere iki tür arazi vardır;

1- Öşür Arazisi: Halkı, İslâm'ı kendiliğinden kabul etmiş olan arazi -Endenozya- ve Arab Yarımadasının arazisi ile, insanların ihya ettiği ölü arazidir.

Öşür arazisi rikbeten ve menfaaten malik olunan arazidir. Üreticisine, eğer yağmur suyu ile sulanıyorsa araziden elde edilen ürününden onda bir (1/10), taşıma suyla ve aletlerle sulanıyorsa yirmide bir (1/20) zekat vermesi farzdır.

2- Harac Arazisi: Arab Yarımadası dışında Harp veya sulh yoluyla feth olunan Irak, Şam, Mısır ve bunlardan başka zorlukla feth olunan beldelerin toprağıdır.

Harac arazisinin sahipliği (koruma ve gözetilmesi) müslümanların mülkiyetindedir. Devlet, müslümanlar adına mülkiyet hakkına sahiptir. Harac arazisinden fertlerin yararlanma mülkiyetine sahip olması caizdir.

Harac arazisinden harac alınması farzdır. Bu da devlet tarafından toprağa takdir olunan miktardır. Yine, bu toprağın üreticisine, haracı çıkarıldıktan sonra nisab miktarına ulaşıyorsa zekat vermesi de farzdır. Öşür arazisinden her ferdin satış, miras, hibe yoluyla yararlanma hakkı olduğu gibi haraç arazisinin menfaatından da alış-veriş, miras yoluyla (diğer mallarda olduğu gibi) faydalanma hakkı vardır.

Fabrikalar

Fabrikaların mülkiyetinin ferdî mülkiyetten olması caizdir. Otomobil, ev eşyası, tekstil, ambalaj ve bunun gibi fabrikaların mülkiyeti ferdî olur.

Silâh, petrol ve maden çıkarma-işleme ve buna benzer fabrikaların mülkiyetinin devlet mülkiyetinde olması caizdir.

Ürettikleri maddeler kamu mülkiyetine ait olan fabrikaların, meselâ; demir, kurşun, altın, gümüş işleyen, petrol çıkarıp işleyen ve bundan başka kamu mülkiyetine ait maddeler imal eden fabrikaların mülkiyeti kamuya aittir.

"Fabrika, ürettiği maddenin hükmünü alır." kaidesine bağlı olarak fabrikaların mülkiyeti de üretimini yaptıkları maddelerin hükmüne tabi olur.

Beyt-ül Mal

Beyt-ül Malın gelirleri şunlardır :

1. Savaş ganimetleri, ganimetler, fey (savaşsız alınan mal ve arazi) ve humüs,

2. Harac,
3. Cizye,
4. Bütün çeşitleriyle kamu mülkiyetinin gelirleri, bunlar özel bir bölümde toplanır,
5. Arazi, bina ve bunlardan başka devlet mülkiyetinin gelirleri,
6. Memleket sınırları içinde kalan araziden alınan öşürler,
7. Define-hazine ve madenlerden alınan beşte bir,
8. Vergiler,
9. Zekat malları, bunlar da hususî bir bölümde toplanır.

Nakitlerin Altın ve Gümüş Olmasının Gerekliliği

Müslümanlar, Peygamber (ﷺ)'in döneminden beri, altın ve gümüş birliğini-sistemini nakitleri için esas almışlardır. Bu sistemlerin ikisini de bir arada kullandılar. Bizans Dinarlarını, Kısa Dirhemlerini nakit olarak alıyorlardı. Rasulullah'ın döneminden Abdülmelik b. Mervan'ın zamanına kadar para basmadılar. Abdülmelik, döneminde muayyen bir şekil ve hulusî İslâmî şekiller naksettirdi ve şer'î dirhem ve dinar ölçüsünü altın ve gümüş sistemine dayandırdı.

İslâm, altın ve gümüşü, altın ve gümüş olmaları, nakit para olmaları, mallar için fiat olmaları ve emek ücreti olmaları itibariyle şer'î hükümlere bağladı; biriktirilmelerini de haram kıldı. Bunları değişmeyen belirli sabit hükümlere bağladı. Nakit olmaları ve satılan şeylere fiyat olmaları itibariyle altın ve gümüşte zekatı farz kıldı. Altın dinarlara, gümüş dirhemlere muayyen nisablar tayin etti. Diyet takdir edileceği zaman, diyetin altın ve gümüşten verilmesini farz kıldı; altından muayyen bir miktar - bin dinar-, gümüşten de belirli bir miktar tayin etti, o da -12 bin dirhem- dir. Hırsızın eli kesileceği zaman hüküm verilirken, el kesmeyi gerektiren miktarı altında dörtte bir dinar ve gümüşte üç dirhem olarak tayin etti. Nakit muamelelerindeki sarf (para bozdurma) hükümlerinde de altın ve gümüşü ölçü kabul etti.

İslâm'ın, nakit, tedavülle para ve alış-verişlerde fiyatı olmaları vasfından dolayı altın ve gümüşü bu şer'î hükümlere bağlaması; fiyatı ve emeğin ücreti olarak altın ve gümüşü nakdî ölçü sistemi kabul edişi Rasulullah (ﷺ)'in ikrarındandır.

Bu, İslâm'da nakit olarak altın ve gümüşün ölçü olduğuna delildir. Çünkü, nakitlere ilişkin bütün hükümler altın ve gümüşe bağlanmıştır.

Binaenaleyh, müslümanların nakitleri altın ve gümüş olmalıdır. Hilâfet Devleti'nde nakitler altın ve gümüş olmalı ve Rasullah (ﷺ) ile ondan sonraki Halifelerin devirlerinde olduğu gibi altın ve gümüş sistemine göre nakit işlemleri yürütülmelidir. Hilâfet Devleti'nin kendisine has muayyen bir tarzda dinar ve dirhemler bastırması; ölçü, miskal olan bir dinar için, 4.25 gramlık şer'î dinar birimini alması gerekir. Bir dirhem gümüşün ölçü birimi olarak da her on dirhem yedi miskale tekabül ettiği şer'î dirhem ölçüsü olarak kabul edilen 2.975 gram ağırlığında gümüş dirhemler bastırması gerekir.

Parasal problemleri ve bütün dünyayı saran yoğun para şişkinliğini çözmeye, para istikrarını sağlamaya. para bozdurma kurlarını sabitleştirmeye ve uluslararası ticareti geliştirmeye gücü yeten tek sistem altın ve gümüş birimidir. Yalnızca altın ve gümüş sistemiyle uluslararası nakitlerde, uluslararası ticarete ve ekonomide Amerikan Dolarının tehakkümünü kaldırmak mümkün olur. Altın sistemine dönüşle doların değeri dünyadaki tesirini kaybedecektir.

Öğretim Siyaseti

Öğretim programının dayandığı temelin, İslâm Akidesi olması icab eder. Öğretim konuları ve metodlarının hepsi, bu esastan hiçbir çıkış göstermeyecek biçimde konur.

Öğretim siyaseti, İslâmî akliyeti/zihniyeti ve İslâmî nefsiyeyi oluşturmaktır. (Yani, insanın zihnine İslâmî fikirlerin, temayyüllerine de İslâmî hükümlerin hakim olmasını sağlamaktır.) Öğretimi istenen bütün ders konuları bu siyasî temel üzerine konur.

Öğretimin gayesi İslâm şahsiyetini oluşturmak ve insanlara hayat işleriyle ilgili bilgileri ve ilimleri kazandırmaktır. Bundan dolayı öğretimin bütün merhalelerinde İslâm kültürünün öğretimi gerekir.

Genel İlişkiler ve Dış Siyaset Konusunda

Fikirler ve Hükümler

Siyaset, ümmetin ve devletin içte ve dıştaki işlerini gözetmek, yürütmektir. Siyaset; devlet tarafından içeride, insanlara İslâm'ı tatbik etmek, işlerini yürütmek, maslahatlarını gerçekleştirmekle; dışarıda ise, uluslararası durumu, büyük devletlerin siyasetini ve etkilerini bilmek ve Daveti cihad ve tebliğ yolu ile dünyaya yaymanın gereklerine uygun olarak devletlerle dış ilişkiler kurmakla yapılır.

Ümmet ve ümmet içindeki mevcut partiler tarafından yapılan siyaset, ümmetin işlerini yürütmede ve giriştikleri işlerinde, tasarruflarında yöneticileri hesaba çekmek, onlara nasihat etmek, müslümanların işlerine, durumlarına ehemmiyet vermekle olur.

Dâr-ül İslâm (İslâm Ülkesi) ve

Dâr-ül Küfür (Küfür Ülkesi)

Dâr-ül İslâm; bütün hayat ve yönetim işlerinde, içinde İslâm hükümlerinin tatbik olunduğu, halkının ekseriyeti gayri müslimlerden olsa bile, emanı İslâm emanıyla olan diyardır.

Dâr-ül Küfür ise; içinde hayatın bütün işlerinde küfür hükümlerinin tatbik olunduğu ve halkın çoğunun müslümanlardan olsa bile, emanı küfür emanıyla olan diyardır.

Bir yerin Dâr-ül İslâm veya Dâr-ül Küfür olmasında itibara alınan; orada tatbik edilen hükümler ile güven içinde bulunmayı sağlayan emandır, halkın dini değildir.

Bugün müslümanların beldeleri içinde, yönetimde ve hayat işlerinde İslâm hükümlerinin tatbik olunduğu ne bir devlet ne de bir belde bulunmaktadır. Bundan dolayı bu beldelerin hepsi, halkları müslüman olsa da, **Dâr-ül küfür/küfür ülkesi** olarak kabul edilirler.

Bundan dolayı İslâm, bütün müslümanlara ülkelerini Dâr-ül Küfür'den Dâr-ül İslâm'a çevirmek için çalışmayı farz kılar. Bu da Hilâfet Devleti olan İslâm Devleti'ni kurmak, bir Halife nasb etmek ve orada Allah'ın indirdiğiyle yöneteceğine yani müslümanlara Hilâfet Devleti'nin kurulduğu beldede İslâm hükümlerini tatbik edeceğine dair söz veren halifeye biat etmekle olur. Sonra müslümanlar, Hilâfet Devleti'yle beraber, geri kalan İslâm beldelerini Hilâfet Devleti'ne katmak için çalışırlar. Böylece o beldeler de Dâr-ül İslâm'a dönüşür. Bundan sonra dünyaya davet ve cihad yoluyla ulaştırmak üzere İslâm'ı yüklenirler.

Cihad

Cihad, Allah'ın Kelimesi'ni yüceltmek için Allah yolunda savaşta bütün gücünü sarf etmek ve bizzat ya da malla, fikirle, kuvvet toplamakla ve bunun gibi işlerle yardım ederek İslâm Davetini

yaymaktır. Allah'ın Kelimesi'ni yüceltmek ve İslâm'ı yaymak için savaş, cihaddır ve farzdır. Farz oluşu Kur'an ve Sünnet'le sabittir. Farziyeti için onlarca ayet ve hadis gelmiştir.

Başlangıçta cihad, farz-ı kifayedir; eğer düşman hücum ederse farz-ı ayındır. Cihadın farz-ı kifaye olması demek, düşman bizimle savaşmaya başlamasa da önce bizim başlamamız demektir. Müslümanlardan biri herhangi bir zamanda savaşı başlatmaya girişmezse, savaşı terk etmekle bütün müslümanlar günahkâr olur. Bundan dolayı, cihad savunma harbi değildir. Cihad, ancak Allah'ın Kelimesi'ni -Dini'ni- yüceltmek için bir savaştır. Kâfirler bize saldırmasa da, İslâm'ı yaymak ve davetini yüklenmek için savaşa başlamak farzdır.

Devletlerarası İlişkiler

İslâm Devleti'nin, dünyada kaim olan diğer devletlerle ilişkilerinin İslâm hükümlerine uygun olması ve aşağıdaki şekilde cereyan etmesi gerekir :

1- Bugün İslâm âleminde kaim olan devletler bir ülkede bulunuyormuş gibi kabul olunur. Zira Müslümanlar, diğer insanlar dışında bir ümmettir. Müslümanların, bir devlet ve varlık içinde birlik içinde olmaları vacibtir.

Onun için, müslümanların o devletlerle alakaları, diğer devletlerle olan haricî alakalar/dış ilişkiler kapsamından sayılmaz. O alakalar, dış siyasetten sayılmazlar. Bilâkis onların, dahilî siyasetten sayılmaları gerekir. Bunun için, o devletlerle diplomatik alakalar kurulmaz, onlarla ittifaklar da yapılmaz. Bilâkis, onların hepsini bir tek devlette yani Hilâfet Devleti'nde birleştirmek üzere çalışmak farzdır. Eğer ülkeleri bir İslâm ülkesi ise, bu devletlerin tebaaları yabancı olarak itibar edilmezler. Onlara Hilâfet Devleti tebaasının fertleri muamelesi yapılır. Fakat, o tebaanın ülkeleri bir Dâr-ül Küfür ise, onlara Dâr-ül Küfür tebaası muamelesi yapılır.

2- Alemin doğusu ve batısında mevcut olan diğer devletlere gelince; onların hepsi de Dâr-ül Küfür ve hükmen Dâr-ül Harb sayılırlar. Onlarla olan alâka haricî/dış siyasetten sayılır. Bu alâka, cihadın gerektirdiğine, müslümanların ve Hilâfet Devleti'nin maslahatının gerektirdiğine ve şer'î hükme uygun olarak belirlenir.

3- Bu devletlerle, iyi komşuluk anlaşmaları, ticarî veya iktisadî veya ilmî veya ziraî anlaşmaların veya bunların dışındaki İslâm'ın caiz kıldığı anlaşmaların yapılması caizdir. Ancak bu anlaşmaların, belirli bir süre ile sınırlandırılmış olmaları şartı koşulur. Bu anlaşmaların yapılması, cihadın gerektirdiğine, müslümanların ve Hilâfet Devleti'nin maslahatının gerektirdiğine uygun olur.

Bu Devletlerle yapılacak işler, onlarla yapılan anlaşmaların metinlerine uygun şekilde olur. Bu devletlerle yapılan ticarî, iktisadî anlaşmalar, belirli şeylerle ve belirli sürelerle ve müslümanlar için zarurî olan belirli sıfatlarla sınırlı olur. Ancak bu anlaşmaların, o devletleri kuvvetlendirmeye götürücü olmamaları şartı koşulur.

Hilâfet Devleti ile o devletler arasında yapılan anlaşma belirlenmişse; aynı muameleyi kendilerinin yapması şartı ile, o devletlerin tebaasının pasaport olmaksızın kimlikleriyle Hilâfet Devleti'ne girme hakları vardır.

4- Kendileriyle aramızda anlaşma ve anlaşmaları olmayan devletler, Amerika, Britanya/İngiltere ve Fransa gibi sömürgeci devletler ve Rusya gibi müslümanların beldelerine göz diken devletler hükmen harb eden devletler sayılırlar. Onlara karşı tüm tedbirler alınır. Onlarla diplomatik alakalar kurulmaz. Hilâfet Devleti'nde onlar için elçilikler açılmaz.

Bu devletlerin tebaasının Hilâfet Devleti'ne, her sefer için izinle, pasaportla girme hakları vardır.

5- Meselâ İsrail gibi, fiilî harb eden devletlere gelince; bütün tasarruflar için onlarla harb halini esas olarak ittihaz etmek gerekir. Onlarla aramızda savaş ister durmuş olsun isterse olmasın, onlara

karşı tavrımız, onlarla fiilî harbdeymişiz gibi olur. Onların tüm tebaasının İslâm beldelerine girmeleri engellenir, onlardan müslüman olmayanların malları ve kanları/öldürülmeleri mübah olur.

Fiilen harb eden devletlerle, sınırlı bir müddetle geçici olması şartıyla ateşkes anlaşmalarının yapılması caizdir. Bu anlaşmaların daimi olmaları caiz değildir. Çünkü daimi ateşkes anlaşması, cihadı terk ettirir.

Fakat fiilen muharib olan bu devletlerden biri bir İslâm toprağını işgal ettiği zaman; Filistin topraklarını İsrail'in işgalinde olduğunu gibi, o devlet İslâm toprağının bir karışı üzerinde dahi bulundukça, böyle devletlerle sulh yapmak Şer'an haram olur. Çünkü, onlar gâsıb ve saldırganlardır; onlarla sulh İslâm toprağından vazgeçmek veya oraya sahiplenip yerleşmelerine, orada yaşayan müslümanlar üzerinde hakimiyet sürdürmelerine imkan vermek olur. Bu ise şer'an caiz olamaz. İslâm bütün müslümanlara, onları yok etmek ve İslâm beldelerini kurtarmak için onlarla savaşmayı kesinlikle emreder. Nitekim Yüce Allah, şöyle buyurmuştur: **وَكُنْ يَجْعَلُ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا** "Allah kâfirler için, mü'minler üzerine kesinlikle yol vermez."¹

"Size kim saldırırsa, siz de onun saldırdığı gibi aynıyla ona saldırın."²

6- Hilâfet Devleti'nin diğer devletlerle, ortak savunma, müşterek güvenlik ve buna dahil askerî kolaylıklar temin etme veya üs, hava alanı, liman kiralamak gibi askerî antlaşmalar yapması caiz değildir. Zira İslâm, bu antlaşmaları haram kılar. Müslümanlara, kâfir devletlerle bu anlaşmaları yapmalarını haram kılmaktadır. Çünkü, İslâm müslümana, küfür sancağı altında, küfür yolunda ve kâfir devletlerle beraber savaşmayı ve müslümanlar üzerinde veya İslâm toprağı üzerinde kâfiri sulta sahibi kılmayı haram kılmaktadır.

7- Kâfir devletlerden veya ordularından yardım istemek caiz değildir. Çünkü, Rasulullah (ﷺ) müşriklerin ateşinden aydınlanmayı bile nehyettiği gibi, müslümanları bundan da menetmiştir. Peygamber (ﷺ) şöyle buyurmuştur: **لَا تَسْتَضِيئُوا بِنَارِ الْمُشْرِكِينَ** "Müşriklerin ateşi ile aydınlanmayın."³

"Biz bir müşrikten yardım istemeyiz."⁴

Bu devletlerden borç ve yardım almak da caiz değildir. Çünkü onların borç vermeleri fayda karşılığıdır, bu da faiz olduğundan haramdır. Yine bu borçlar ve yardımlar bu kâfir devletler için müslümanlara ve ülkelerine egemenlik kurmaya vesiledir. Bu ise, **الوسيلة إلى الحرم محرمة** "Harama vesile olan da haramdır" kaidesine göre, şer'an haramdır.

Yine, müslümanlar için problemlerini Amerika, Rusya, İngiltere ve Fransa gibi kâfir devletlerin, önlerine çözmeleri için sermeleri de caiz olmaz. Çünkü, kâfir devletlerden ve ordularından yardım isteme, veya problemlerini onlara götürmek bu devletlerin nüfuzuna, egemenliğine ve müslümanlar üzerine yol bulmalarına sebep olur. Allah kâfirlerin, kendi üzerlerine bir yol bulmalarını sağlamaktan müslümanları menetmiştir.

Yine müslümanların, Birleşmiş Milletler, İMF, Uluslararası Kalkınma Fonu gibi uluslararası örgütlere katılmaları da caiz değildir. Çünkü bu teşkilatlar, İslâm hükümleriyle çelişen esaslara dayanmakta ve özellikle Amerika gibi büyük devletlerin elinde kendi hususî çıkarlarını gerçekleştirmek için baskı aracı olmaktadır. Bu da müslümanlar ve ülkeleri üzerine kâfirlerin nüfuzlarını ortaya koymaya vesiledir ki, bu şer'an caiz değildir. Zira harama vesile olan da haramdır.

Bunlar gibi, müslümanların, Arap Topluluğu, İslâm Konferansı, Ortak Savunma Paktı gibi bölgeler arası paktlara ve teşkilatlara da katılmaları caiz değildir. Çünkü bu örgütler; İslâm'la çelişen

¹ Nisa: 141

² Bakara: 194

³ Nesei, Zinet, 5114

⁴ Ebu Davud, Cihad, 2356

esaslara dayanmakta, müslümanların ülkelerinin parçalanmasını sağlamlaştırmayı ve tek bir devlette birleşmelerinin önlenmesini gerçekleştirmektedirler.

*20 Şaban 1405 H.
9/5/1985 M.*

* * * *